

TEKSTİL İŞVEREN

SAYI: 417 • ARALIK 2015

ITMA'DAN TEKNİK
İZLENİMLERIWTO YUVARLAK
MASA TOPLANTISI,
İSTANBUL'DA
GERÇEKLEŞTİICAC, PAMUĞU MERCEK
ALTINA ALDITEKSTİLDE DÜNYAYI
KUCAKLAYAN
MARKALARIMIZ

Piyasalarda 2016'nın falı

TEKSTİLDE ALIM
GRUPLARI
FİYATA ODAKLANDI2016 GÜÇLÜ DOLAR
YILI OLACAKTÜRK İŞ DÜNYASI
SURIYELİLERE
NASIL BAKIYOR?TEKSTİL İSTİHDAMINDA
NİTELİKLİ İNSANA
İHTİYAÇ VARYAZILARIYLA
PROF. DR. SADİ UZUNOĞLU,
TEKSTİL İŞVEREN'DE

**Türkiye
Tekstil Sanayii İşverenleri
Sendikası**

Metrocity A Ofis Blok Büyükdere Cad. No: 171 K: 19 34330 1. Levent - İstanbul
Tel: (0212) 344 07 77 (Pbx) Fax: (0212) 344 07 66-67
www.tekstilisveren.org.tr info@tekstilisveren.org.tr

2016'da sanayici pozitif ayrımcılık bekliyor

Yeni yıla girerken, tüm işverenlerimizin gündeminin ilk sırasında asgari ücretin yüzde 30 oranında artırılması ve bunun getireceği maliyet artışları geliyor. Sendikalı işyerlerimizde, yapılan toplu sözleşme maddelerine bağlı bu maliyetler daha da yüksek olacaktır. Ocak ayında gerçekleşecek yeni asgari ücret uygulamasının sonucunda, bu maliyetleri daha net göreceğiz.

Sektörümüzün yüksek işçilik maliyetleri sebebiyle asgari ücret konusu, gündemin ilk sırasında olmasına karşın, 2016 yılına ilişkin yurtiçi ve yurtdışı gelişmeleri de yakından takip etmemiz gerekiyor. Küresel piyasalara ilişkin daralma beklentisi, kârlılıklarda düşüş, buna karşın tüm gelişmiş ülkelerin yeniden endüstriyel üretime dönüş için ekonomik kaynaklarını bu yönde aktarması, ülkemizdeki sanayicilerimizi son derece zorlayacak koşulları da beraberinde getirecektir.

Bu aşamada devletimizin yapacağı reformlardan beklentimiz, sanayicilerimizin ihtiyaçları doğrultusunda pozitif ayrımcılık yaparak, ülkemizde üretim yapmaktan taviz vermeyen işverenlerimizi desteklemesidir.

Yerli üretimi desteklemek için uygulanmaya başlanan, sektörümüze ve ekonomimize yarar sağladığını gördüğümüz ilave vergileri aşmak için trafik sapmasıyla getirilen ithal ürünlere karşı önlemler alınmalıdır. Sektörümüzün temel hammaddelerinden biri olan pamukta, üreticileri destekleyecek yeni bir strateji ortaya konmalıdır.

Yeni ve etkili bir teşvik sistemi ile yatırım teşviklerinin bölgesel olması yerine, yerinde ve yüksek katma değer yaratan sektörler göz önüne alınarak yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.

Katılım sağlanan fuarlara yönelik ilave desteklerin yanı sıra, TURQUALITY gibi uygulamaları başarıyla yürüten firmalarımızın bu desteklerden yararlanmaya devam etmesini bekliyoruz. Enerji katkısı gibi doğrudan destekler de yeni dönem teşviklerin içinde düşünülebilir.

Yurtiçinde bu konu başlıkları ön plana çıkarken yurtdışında da, Gümrük Birliği kapsamının genişletilmesi, Transatlantik Ticaret ve Yatırım Ortaklığı (TTIP) konusunun Türkiye'ye etkisine ilişkin gelişmeler de yakından takip edeceğimiz başlıklar olacaktır.

Muharrem Kayhan
Yönetim Kurulu Başkanı

Tekstil İşveren Dergisi

Aralık 2015 Sayı: 417

Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası Adına
İmtiyaz Sahibi
Muharrem Kayhan

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Av. Başar Ay

Yayın Kurulu
Av. Samim Ergeneli, Levent Oğuz, Mine Şenkul Ergüven,
Lerzan Öztürk, Av. Çiğdem Subaşı,
Av. Ömer Emre Kaynak, Ceren Ermiş,
Gamze Kılınç

İdari Merkezi
Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası
Metrocity A Ofis Blok Büyükdere Cad. No: 171 K: 19 34330 1. Levent-İstanbul
Tel: (0212) 344 07 77 (Pbx),
Fax: (0212) 344 07 66-67,
www.tekstilisveren.org.tr

Yayına Hazırlayan
Doğan Burda Dergi Yayıncılık A.Ş.

İletişim
Cemal Subaşı
Tel: 0 212 410 33 10
csubasi@doganburda.com

Görsel Yönetmen
Murat Kars

Baskı
APA UNIPRINT
Basım San. ve Tic. A.Ş.
Hadımköy İstanbul Cad. Ömerli Mah. No: 159 34555 Arnavutköy-İstanbul
Tel: 90212 798 28 40 Faks: 90212 798 20 63

Yayın Türü:
Yerel, Aylık, Süreli
ISSN: 1307-6566

Bu dergi, Doğan Burda Dergi Yayıncılık A.Ş. tarafından, Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası için hazırlanmıştır. Para ile dağıtılıp, satılamaz. Dergide yayımlanan yazı, fotoğraf, harita, illüstrasyon ve konuların her hakkı saklıdır. İzinsiz, kaynak gösterilerek dahi alıntı yapılamaz. Dergide bulunan imzalı yazıların sorumluluğu yazarlara aittir.

2016'dan beklentiler

Zor bir yılı geride bıraktık. İki genel seçim, olumsuz ekonomik gelişmeler, Suriye, Irak, Rusya'da yaşanan gelişmeler ve elbette terör olayları... Yeni yılın sorunsuz ve yüz güldüren gelişmelerle geçmesini diliyorum. Tabii şimdi gözler 2016'da.

Geçtiğimiz aylarda, sektörümüz adına önemli etkinliklere imza atıldı. Sendikamızın üyesi olduğu IWTO (Uluslararası Yünlü Tekstil Birliği) 2015 Yılı Yuvarlak Masa Toplantısı, 22-24 Kasım 2015 tarihleri arasında İstanbul Sabancı Center'da TTSSİS ve Yünsa ev sahipliğinde gerçekleşti. ICAC'ın (Uluslararası Pamuk İstişare Komitesi) bu yılki Genel Kurulu, 7-11 Aralık 2015 tarihi arasında Hindistan'ın Mumbai şehrinde yapıldı. Bu etkinliklerin perde arkasını dergimizin ilerleyen sayfalarında okuyabilirsiniz. Yine kasım ayında düzenlenen ve sendikamızın desteği ile 50 üye firmamız ve sendikamıza bağlı üye işyerlerimizdeki sendika temsilcileriyle birlikte ITMA'ya (Uluslararası Tekstil Makineleri Fuarı) katılan akademisyenlerimizin teknik raporlarına da yer verdik. Bu ay dolu dolu bir sayı hazırladık. İyi okumalar.

Av. Başar Ay
Genel Sekreter

14

18

22

28

3 Başkan'dan

5 Editör

8 Kısa haberler

10 Aklımızda kalanlar

12 Dünyada çalışma hayatı

14 Piyasalarda 2016'nın falı

2016'da kur ve faiz cephesinin daha stabil hareket etmesi bekleniyor. Borsa İstanbul'un da geçen yıla göre daha iyi performans göstermesi öngörüüyor.

18 2016 güçlü dolar yılı olacak

2016 yılı için dolar/TL'de iyimser senaryoda düşüşler sınırlı, 2.80-2.90 seviyeleri. FED faiz artırımına devam ettiği süreçte ise 3.10-3.20 seviyeleri hedef olarak karşımıza çıkıyor.

22 Tekstilde alım grupları fiyata odaklandı

Doların, Euro karşısında değer kazanmasıyla rakiplerin maliyetinin artması Türkiye'yi öne çıkarıyor. Ancak Türkiye'nin maliyet artışı sektörü zorluyor.

28 Türk iş dünyası Suriyelilere nasıl bakıyor?

TİSK, HÜGO işbirliği ile hazırlanan 'Türk İş Dünyasının Türkiye'deki Suriyeliler Konusundaki Görüş, Beklenti ve Önerileri' başlıklı rapor, 7 Aralık 2015'te İstanbul'da açıklandı.

34 Tekstil istihdamında nitelikli insana ihtiyaç var

2015 Kasım ayında en çok iş ilanı yayınlanan sektör unvanını elinden bırakmayan tekstilde son dönemde ise 'üretim segmentinin' de ön plana çıkarılması gerekiyor.

38 ITMA'dan teknik izlenimler

Tekstil İşveren Dergisi olarak sendikamızın evsahipliğinde Uluslararası Tekstil Makineleri Fuarı'na (ITMA) katılan değerli akademisyenlerimizin kaleme aldığı teknik raporları sizlerle paylaşmaya başlıyoruz.

44 FED faiz artırdı; peki ya sonra?

Prof. Dr. Sadi Uzunoğlu yorumladı.

46 IWTO Yuvarlak Masa Toplantısı, İstanbul'da gerçekleştirildi

Sendikamızın üyesi olduğu IWTO 2015 Yılı Yuvarlak Masa Toplantısı, 22-24 Kasım 2015 tarihleri arasında İstanbul Sabancı Center'da TTSİS ve Yünsa evsahipliğinde gerçekleşti.

50 ICAC, pamuğu merccek altına aldı

ICAC'ın bu yılki Genel Kurulu, 7-11 Aralık 2015 tarihi arasında Hindistan'ın Mumbai şehrinde yapıldı.

54 Tekstilde dünyayı kucaklayan markalarımız

Yurtdışında agresif büyüme planları yapan 15 marka, Türkiye'nin gururu oldu.

62 Kültür-sanat

64 İngilizce özetler

66 Fuar takvimi

34

38

54

50

44

Yabancı, borsada ‘emekli’ oldu

Küresel piyasalardaki dalgalanma ve artan jeopolitik riskin de etkisiyle 2 Kasım'dan bu yana Borsa İstanbul'daki düşüş yüzde 15.5'i bulurken endeks de 83 bin 693 puandan 70 bin 688 puana geriledi. Hisse senedi piyasası ağırlıklı olarak yabancı satışına sahne olurken, Merkez Bankası verilerine göre, 2 Kasım'dan bu yana hisse senedi piyasasında gerçekleşen yabancı çıkışı 1.5 milyar dolara (Yaklaşık 4.5 milyar TL) ulaştı. Yabancıların yoğun şekilde satışta olduğu bu dönemde, borsada alıcı tarafında bireysel emeklilik fonları (BES) açık ara başı çekti. Öyle ki, söz konusu dönemde yapılan işlemlerin takas dökömlerine bakıldığında emeklilik fonlarının net alımlarının 1.5 milyar lirayı aşması dikkat çekti.

2016'da bütçeyi 3.6 milyar liralık gelir bekliyor

Hükümet tüm alkollü içkilerde asgari maktu vergi tutarını yüzde 12-15 arasında artırırken, tütün ürünlerinde asgari maktu vergiyi yüzde 5, maktu vergiyi ise yüzde 25 oranında artırdı. Aynı kararname ile cep telefonlarında adet başına uygulanan 120 liralık vergi de 160 liraya yükseltildi. Köprü ve otoyol geçişlerine yapılan zamdan bütçeye 300 milyon liralık gelir elde edileceği tahmin ediliyor. Karayolları Genel Müdürlüğü, 3 Ocak'tan itibaren köprü ve otoyol geçişlerine zam yapıldığını açıklamıştı. Bu kararlar İstanbul'da köprü geçiş ücreti otomobiller için 50 kuruş artışla 4.75 liraya yükseltildi.

“Faizlerin kaç kez artacağı önemli değil”

San Francisco Fed Başkanı John Williams, bu yıl kaç kez faizlerin artırılacağından ziyade önümüzdeki birkaç yıl boyunca faizlerin nasıl artırılacağını daha önemli olduğunu söyledi. Williams, “Eğer 2016 yılında az faiz artışı yaparsak 2017 yılında daha fazla faiz artışına gideceğiz demektir” dedi. Williams, önümüzdeki birkaç yıl içerisinde FED'in faizleri yüzde 3.5'e çıkaracağı tahminini yaptı. Williams, yıl sonu itibarıyla yüzde 2-2.25'lik ekonomik büyüme ve yüzde 4.5 işsizlik oranına ulaşmak için ekonominin bu yıl üç-beş arası faiz artırımına ihtiyaç duyacağı görüşünü tekrarladı. Varlık fiyatlarının yüksek olması konusunda endişe duymadığını söyleyen Williams, ticari emlak fiyatlarındaki hızlı artışın izlenmesi gerektiğini belirtti.

Açılıp büyüyeceğiz

Seçimden önce yapılan 2016-2018 yıllarını kapsayan Orta Vadeli Program yenilendi. Üç ay önce merkezi devletin 540 milyar harcayacağı tahmin edilirken asgari ücrete ve emekli maaşlarına yapılan ve yapılacak olan zamların ve diğer seçim vaatlerinin etkisiyle harcamalar 30 milyar artırıldı ve 570 milyar lira olarak planlandı. Devletin elde edeceği gelirler ise 3 ay önce 525 milyar lira olarak tahmin edilirken bu kez 15 milyarlık artış ile 540 milyara çıktı. Böylece devletin genel açığı 3.1 milyardan 14.9 milyara yükselirken, merkezi yönetim bütçesi açığı da 15.4 milyardan 29.7 milyar liraya ulaştı.

Başbakanlıktan akıllı devlet projesi

Başbakanlık tarafından tüm e-devlet çalışmalarının bir araya getirileceği, 'akıllı devlete' geçişi sağlayacak Elektronik Kamu Bilgi Yönetim Sistemi'nin (KAYSİS) hayata geçirilmesi için çalışma başlatıldı. Başbakanlıkça yüzde 100 milli bir proje olarak geliştirilen KAYSİS ile kamu yönetiminde yer alan tüm unsurların elektronik ortamda tanımlanmasına ve bunların her birine ait özel kodların oluşturulmasına başlandı. Devlet teşkilatı yapısının en alt birimlerine kadar tüm kamu kurumlarının hizmetlerinin elektronik ortamda tanımlanması yüzde 90 oranında tamamlandı.

Esnafın kayıt ücreti ve yıllık aidat tarifesi değişmedi

Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu'nun (TESK) Esnaf ve Sanatkarların Ödeyecekleri Kayıt Ücreti ve Yıllık Aidat Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik, Resmi Gazete'de yayımlandı. Buna göre, geçen yıl için belirlenen kayıt ücreti ve yıllık aidat tarifesi, 31 Aralık 2016'ya kadar uygulanmaya devam edilecek. Ancak asgari ücretin yüzde 10'u oranında kayıt ücreti ve yıllık aidat uygulanan il, ilçe ve meslek gruplarında bu yıl için belirlenen asgari ücretin brüt tutarının yüzde 10'u oranında kayıt ücreti ve yıllık aidat tahsil edilecek.

Türkiye'nin Suudi Arabistan-İran dengesi

Suudi Arabistan ile İran arasında gerilen ilişkiler, Türkiye'yi de yakından ilgilendiriyor. Türkiye'nin her iki ülkeyle 20 milyar dolar civarında dış ticaret ilişkisi bulunuyor. Suudi Arabistan ile İran arasında artan tansiyon, tüm dünyada dikkatlerin bu bölgeye çevrilmesine neden oldu. Birçok ülkeden 'itidal' çağrısı yapılırken Türkiye, iki ekonomik partneri Suudi Arabistan ile İran arasında ortaya çıkan gerilimi yumuşatmaya çalışıyor.

Foreks'te işlem hacmi fırladı

Aracı kurumların geçen yılın ilk dokuz ayında toplam gelirleri, özellikle kaldıraçlı işlemlerden elde edilen gelirlerin etkisiyle bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 46 artarak 1.6 milyar TL'ye çıktı. Gelirlerin giderlerden daha hızlı artmasıyla sektörün net dönem kârı da yüzde 33 artışla 362 milyon lira oldu. Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği'nden (TSPB) yapılan açıklamaya göre; sektörün en önemli gelir kaynağı olan aracılık gelirleri, işlem hacimlerindeki artışın etkisiyle yüzde 36 artarak 960 milyon TL'ye ulaştı. Bu gelirlerin yüzde 41'ini pay senedi işlemleri oluştururken, kaldıraçlı işlemlerden elde edilen gelirlerin aracılık gelirlerindeki payı yüzde 45'e yükselerek pay senetlerini geçti.

Yurtdışına para çıkışıyla ilgili açıklama

Hazine, yurtdışına yolcu beraberinde Türk parası ve döviz çıkışına ilişkin düzenlemelere açıklık getirdi. Hazine'den yapılan açıklamada şu bilgiler verildi: “10 Euro ve eşitini aşan döviz (efektif dahil yabancı para)yla ödemeyi sağlayan her nev'i hesap, belge ve vasıtalar) ve 25 bin TL'yi aşan Türk parası ve Türk parası ile ödemeyi sağlayan belgeler yurtdışına çıkarılırken gümrük idarelerine Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından yayımlanan nakit beyan formu ile beyanda bulunulması esası getirilerek, söz konusu hükümler AB mevzuatı ve uluslararası normlar ile uyumlu hale getirilmiştir.”

“Türkiye, en nitelikli pamuk üreticilerinden biri”

Türkiye Ev Tekstili Sanayicileri ve İşadamları Derneği (TETSİAD) Başkanı ve Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası Yönetim Kurulu Üyesi Yaşar Küçükçalık, dünyanın en önemli ve en nitelikli pamuk üreticilerinden biri olan Türkiye’de pamuk ekim alanlarının son 10 yılda neredeyse yüzde 50 azaldığını söyledi. Küçükçalık, Türkiye’nin tekstil ve hazır giyim sektörünün temel girdilerinden pamuğun, petrol ya da su gibi stratejik bir hammadde olduğunu ve pamuk üretiminde yurt içi talebi karşılayacak miktarda gerekli tarımsal potansiyeli bulunduğunu kaydetti.

AB’nin Türkiye ilerleme raporu

AB Komisyonu tarafından hazırlanan 2015 yılı Türkiye İlerleme Raporu, 10 Kasım’da yayımlandı. Rapor kapsamında, AB - Türkiye ilişkilerinde son duruma ilişkin genel değerlendirmede şu noktalar öne çıkıyor: 2005 yılında başlayan katılım müzakereleri sürecinde şimdiye kadar 14 başlık müzakerelere açıldı, bir başlık geçici olarak kapandı. 17 No’lu Ekonomik ve Parasal Politika konulu başlığın açılması için çalışmalar başlatıldı. Bu alanda gerçekleştirilecek çalışmalar Türkiye ile üst düzey ekonomik diyalogun geliştirilmesi hedefi için temel oluşturacak. Hukukun üstünlüğü alanında 23 ve 24 No’lu başlıkların açılması için ‘açılış kriterleri’nin belirlenmesi gerekiyor. Açılış kriterleri Türkiye’ye bu alanda gerçekleştirmesi gereken reformlar için bir yol haritası oluşturacak.

AB ile yeni başlık açıldı

AB ve Türkiye arasındaki tam üyelik müzakereleri kapsamında 17 numaralı başlık olan ‘Ekonomi ve Parasal Politika’, 14 Aralık’ta gerçekleştirilen hükümetler arası konferansta müzakerelere açıldı. Hükümetler arası konferansta Türkiye’yi Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek, Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu ve AB Bakanı ve Başmüzakereci Büyükelçi Volkan Bozkır; AB’yi ise Genişleme Müzakereleri ve Komşu Ülkeler Politikası’ndan sorumlu AB Komiseri Johannes Hahn temsil etti. 2004 yılında başlayan Türkiye’nin AB’ye tam üyelik müzakereleri çerçevesinde ‘Ekonomik ve Parasal Politika’ başlığının da müzakerelere açılması ile birlikte açılan müzakere başlığı sayısı 15’e yükselmiş oldu. ‘Ekonomik ve Parasal Politika’ başlığı temel olarak merkez bankalarının bağımsızlığı, kamu sektörünün merkez bankalarınca finanse edilmesinin yasaklanması ve kamu kesiminin finansal kurumlara imtiyazlı erişiminin önlenmesi konularını kapsıyor. Bu başlıkta ayrıca, pek çok alanda daha güçlü bir ekonomik yapı oluşturulması ve üye ülkeler arası ekonomi eşgüdümünü güçlendirmeyi amaçlayan düzenlemeler yer alıyor.

AB-TTIP müzakereleri sürüyor

AB Komisyonu, AB ve ABD arasında müzakereleri devam eden Transatlantik Ticaret ve Yatırım Anlaşması müzakereleri kapsamında, sürdürülebilir kalkınma başlığı içeriğindeki istihdam ve çevre alanlarıyla ilgili metin önerisini yayımladı. Konuyla ilgili bir açıklama yapan Ticaret Komiseri Cecilia Malmström, ticaretin sadece ekonomik çıkarları gözetmediğini, Avrupa’nın temel değerlerinin de ticari ilişkilere yansıtılması gerektiğini ve bu nedenle de AB ve ABD arasındaki TTIP için kapsamlı içeriğe sahip bir sürdürülebilir kalkınma başlığı öngörüldüğünü vurguladı.

ICAC, tahminlerini yükseltti

Uluslararası Pamuk İstişare Komitesi (ICAC), 2015-2016 dönemi için pamuk üretim ve stok beklentilerini bir önceki ay tahminine göre artırdı. ICAC’ın yayınladığı son rapora göre, global pamuk üretim tahmini 70 bin ton artırılarak 23.92 milyon tona, tüketim tahmini 3 bin ton artırılarak 25.05 milyon tona çekildi. ICAC, global pamuk ihracatı ve ithalatının 7.47 milyon ton olacağı yönünde görüş belirtti.

İSKO, SAC ile güçlerini birleştirdi

Bin 500 yüksek teknolojiye sahip otomatik tezgâhla, yıllık 250 milyon metre üretim kapasitesine sahip, dünyanın önde gelen denim üreticilerinden biri İSKO Denim, Sürdürülebilir Hazır Giyim Koalisyonu’na (SAC) katıldı. İSKO sürdürülebilirlik ölçüm aracı olan Higg Index’i, çevresel sorumluluk maksadıyla tedarik zinciri boyunca kullanacak. Higg Index; tedarikçilerin, üreticilerin, markaların, perakendecilerin, çevre ve ürün tasarımı seçimlerine göre süreçlerini değerlendirmek için kullandıkları gösterge tabanlı açık bir kaynak, araç.

Korsan yazılıma 100 bin dolar ceza

Pratibha Syntex Ltd. isimli Hintli firma, Amerikan şirketlerine üretim yaparken daha avantajlı rekabet koşulları oluşturmak adına kullandığı korsan yazılım sebebiyle 100 bin dolar ceza ödemeyi kabul etti. Firma, Walmart dahil en büyük Amerikan şirketlerine hazır giyim ürünleri ihraç ediyor. Merkezi Hindistan’ın Indore, Madhya Pradesh bölgesinde yer alıyor.

Pakistan’da TEVTA ve TİKA işbirliği

Pakistan Teknik ve Mesleki Eğitim Kurumu (TEVTA), Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı (TİKA) desteğiyle, konfeksiyon ile konaklama endüstrileriyle ilgili vatandaşlarını eğitmeye başlayacak. TEVTA Başkanı İrfan Qaiser Şeyh, Pakistan için önemli bir sanayi dalı olan ve yüksek ihracat geliri getiren konfeksiyon imalat sektöründe iyi eğitilmiş ve vasıflı işgücüne ihtiyaçları olduğunu belirtti. Şeyh ayrıca Türkiye tarafından sağlanan bu desteğin yalnız Pakistanlı çalışanların becerilerini ve sektörün know-how’ları artırmayacağını, aynı zamanda iki ülke arasındaki bağların güçlendirilmesine yardımcı olacağını dile getirdi.

ILO, Yunanistan'a destek verecek

Uluslararası Çalışma Örgütü ILO Genel Müdürü Guy Ryder, Yunanistan'da ekonominin canlandırılması ve işsizlikle mücadele için ILO'nun destek vereceğini teyit etti. Guy Ryder, Yunanistan Çalışma, Sosyal Sigorta ve Sosyal Dayanışma Bakanı George Katrougalos'un daveti ile Yunanistan'ı ziyaret etti, mali konsolidasyon ve yapısal uyum planının beşinci yılı kapsamında ülkenin ekonomik ve sosyal durumunu değerlendirmek üzere, Başbakan Yardımcısı Ioannis Dragasakis ve bazı hükümet temsilcileri ile görüştü. Hükümetin ilave ekonomik ve sosyal reformlar öngören 2016 yılı bütçe önerisine ilişkin olarak Ryder, ILO'nun amacının Yunan Hükümeti'ne mevcut ekonomik durumun sosyal etkilerini ele alırken yardımcı olmak ve Yunanistan tarafından onaylanmış olan ILO sözleşmeleri kapsamında toplu pazarlık ve sosyal diyalogu desteklemek olduğunu ifade etti.

AB işgücü piyasası politikaları

İşgücü piyasası politikaları çeşitlilik gösteriyor ve iş arama mekanizmalarını, eğitimi, istihdam teşviklerini ve gelir desteğini (işsizlik yardımı) içeriyor. Bu gibi politikalar 'aktif tedbirler' olarak gruplandırılıyor ve eğitim, istihdam teşvikleri, rehabilitasyon ile yeni iş alanları yaratma gibi uygulamaları içeriyor. İşgücü piyasası politikaları için yapılan toplam harcamalar AB'ye üye devletler arasında önemli farklılıklar gösteriyor. Söz konusu harcamalar Danimarka, İrlanda ve İspanya'da GSYH'nın yüzde 3'ünden daha fazla pay alırken, Litvanya ve Romanya'da GSYH'nın yüzde 0.5'inden daha az paya sahip.

Temel işgücü piyasası göstergeleri

Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) on-line referans kaynağı olan 'Temel İşgücü Piyasası Göstergeleri (KILM)' eğitim ile işgücü piyasasına giriş arasındaki bağlantıyı analiz ediyor. Söz konusu kaynağa göre, işgücünün eğitim seviyesi dünya genelinde iyileşme gösteriyor, ancak global seviyede daha yüksek eğitim imkânına sahip olmak işsizlik oranının düşmesine yol açmıyor. ILO'nun istatistiki veri tabanı olan ILOSTAT'ın bir bölümünü oluşturan KILM'in son verilerine göre, 64 ülkeden 2'si hariç tümü, son 15 yıl içerisinde yükseköğretim mezunu işgücü payında artış olduğunu kaydetti. En yüksek artışlar Kanada, Lüksemburg ve Rusya'da görüldü. Diğer taraftan, sadece ilkökul seviyesinde eğitilmiş işgücü payında ise bir düşüş kaydedildi.

Filipinler'de annelik izni 100 güne uzatılıyor

Filipinler Temsilciler Meclisi'nin Kadın ve Cinsiyet Eşitliği Komitesi, annelik iznini 60 günden 100 güne çıkaracak yasa önerisini oybirliği ile kabul etti. Önerilen yasa, hem kamu hem de özel sektördeki çalışanları kapsıyor. Ayrıca, isteğe bağlı olarak 30 gün ücretsiz izin hakkı var. Filipinler, Asya'da en kısa annelik izni uygulanan ülkelerden biri. Bu açıdan söz konusu yasa önerisi, anneliğin korunması hakkını savunanlar için bir dönüm noktası oluşturuyor. ILO'nun 2000 yılında kabul edilen 183 Sayılı Anneliğin Korunması Sözleşmesi'nin onaylanması, bilhassa annelik izni için, işçi sendikaları kampanya yapıyorlar. Yasa tasarısı, Genel Kurul'da onaylandıktan sonra cumhurbaşkanına sunulacak.

Global çerçeve anlaşmalarının işçi hakları ile ilişkisi

Global çerçeve anlaşmaları, sadece çokuluslu şirketlerin merkezlerinin bulunduğu ülkelerde değil, aynı zamanda global tedarik zinciri kapsamında üretimin yapıldığı ülkelerde de temel işçi haklarının güvence altına alınması için önemli bir araç olarak kabul ediliyor. Uluslararası Çalışma Örgütü ILO'nun Moskova Ofisi ile IndustriAll Global İşçi Sendikası, Friedrich Ebert Vakfı ile Sosyal Haklar ve İşçi Hakları Merkezi'nin 10 Kasım'da Moskova'da düzenlediği uluslararası yuvarlak masa toplantısında, global çerçeve anlaşmalarının ülkede sosyal diyalogu geliştirmek için ilave bir araç olup olamayacağı müzakere edildi. Toplantıya, Rus işçi sendikası temsilcileri ile global çerçeve anlaşmalarının uygulanmasında uluslararası deneyimlerini paylaşan Ford ve Renault'nun sendika temsilcileri de katıldılar.

Kadına ve kız çocuklarına şiddete son

25 Kasım, Birleşmiş Milletler tarafından kadınlara yönelik şiddetin sona erdirilmesi için uluslararası gün olarak kabul edilmişti. Tüm dünyada 25 Kasım'da başlayıp 10 Aralık İnsan Hakları Günü'ne kadar 16 gün süreyle eylemler planlandı. Birleşmiş Milletler'e göre, dünyada her üç kadın ve kız çocuğundan biri bedensel veya cinsel şiddete maruz kalıyor. Bazı ülkelerde bu oran 10 kişiye yedi kişi gibi yüksek oranlara çıkıyor. IndustriAll Genel Sekreter Yardımcısı Monika Kemperle, kadınlara yönelik şiddetin sendikal bir konu olduğunu, bilhassa güvencesiz ve düşük ücretli işlerde çalışan kadınların bedensel tacize ve tehdide karşı korunmasız olduklarını, birçok kadın işçinin maruz kaldıkları şiddeti işlerini kaybetme korkusu ile bildiremediklerini vurguladı.

Fas'ta mücadele

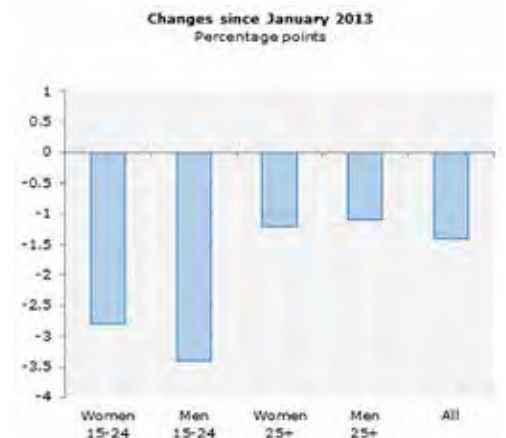
Fas'ta belirli süreli iş akdi ile çalışanların ve geçici işçilerin sayısı hakkında resmi rakamlar mevcut değil. Ancak, ülkedeki işçi sendikaları söz konusu güvencesiz istihdamın arttığını bildiriyorlar. Bu durumu Fas sosyal güvenlik sistemi de doğruluyor. Sistemden faydalanan geçici işçilerin sayısının 2008 - 2013 yılları arasında iki katına çıktığı görülüyor. IndustriAll Global İşçi Sendikası'nın Faslı üyeleri, güvencesiz çalışmaya karşı mücadeleyi koordine etmenin yollarını görüşmek üzere, 17 Kasım'da Kazablanka'da toplandılar.

Mevcut çalışma yasasına göre, geçici çalışmanın istisnai bir durum olması gerekiyor. Ancak, ülkede güvencesiz çalışma biçiminin kötü amaçla kullanımı yasanın ihlali anlamına geliyor ve işçi sendikaları yasa ihlallerini ortaya çıkarmak için veri toplamak gerektiği hususunda mutabık kaldılar.

OECD'de işsizlik oranı

OECD ülkelerinde işsizlik oranı Eylül 2015 itibarıyla yüzde 6.7 oranında sabit kaldı. Dolayısıyla, Ocak 2013'te kaydedilen yüksek işsizlik oranına göre 1.4 puan düşüş göstermiş oldu. OECD ülkelerinde toplam işsiz sayısı 40.9 milyon kişi. İşsiz sayısı Ocak 2013'e göre 8 milyon azaldı. Ancak küresel krizin başladığı Temmuz 2008'e göre daha yüksek seviyede. Eylül ayında Euro Bölgesi'nde işsizlik oranı 0.1 puan düşerek yüzde 10.8 oldu. Dolayısıyla Ocak 2012'den beri en düşük seviyeye indi.

PİYASALARDA 2016'NIN FALI

PIMAS	↓	4.76	4.00
PKENT	=	60.00	1.08
POLHO	=	2.17	2.35
PRZMA	↑	3.99	0.80
RAYSG	=	1.07	0.84
SAMAT	=	2.34	2.34
SEKFK	=	0.79	4.07
SILUR	=	0.83	10.95
SNPAM	↑	2.33	3.30
SONME	↑	4.06	2.33
TARAF	↑	10.80	1.29
TESAS	=	3.28	1.87
UCAK	↑	2.32	3.16
ULAS	↑	1.28	
UTPYA	↑	1.86	
YAPRK	↑	3.14	
GOZALTI PAZARI			
ANSA		0.00	0.00
ARTI		0.00	0.00

2015, güçlü dolar yılı olarak tarihe geçecek. Seçimler, FED'in faiz artırımını süreci, jeopolitik riskler derken iniş-çıkışların bol olduğu 2015'te, dolar kuru 3.0753 liraya kadar yükselerek tarihinin en yüksek seviyelerine çıktı. Yeni yılda kur ve faiz cephesinin daha stabil hareket etmesi beklenirken, 2015 yılında ciddi iskonto olan Borsa İstanbul'un 2016 yılında daha iyi performans göstermesi öngörülüyor.

Hükümetin kurulması ile önemli bir siyasi riskin ortadan kalktığı piyasalarda; FED'in faiz artırımlarına devam etmesi ve piyasalara etkisi, emtia fiyatları üzerindeki başta Çin kaynaklı talep baskısının sürmesi ve ECB'nin ilave parasal genişlemeye gitmesini yılın baz senaryosu olarak gören analistler, volatil geçen 2015'in ardından 2016'da görülebilecek dengelenmenin BIST 100 endeksine yarayacağını tahmin ediyor.

2015 yılının sonunda FED'in faiz artırımına başlaması ile "Faiz artırımına başlanacak" hikâyesinin geride bırakılması, 2016 yılında gelişmekte olan ülkelerin kendi hikâyeleri bazında ayrışma göstermelerine zemin hazırlayacak. Analistlere göre, bu bağlamda 2016 yılında Türkiye olarak fırsata çevrilecek birçok hikâye mevcut.

2015 yılının genelinde düşük seyreden emtia fiyatları göz önünde bulundurulduğunda, emtia ithalatçısı ülkeler grubunda yer alan Türkiye'nin ticaret dengelerine olumlu yansıtacağını tahmin eden analistler, "Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası'nın (TCMB) alışıla geldik ifadesi olan düşük seyreden enerji fiyatları ile birlikte cari işlemler dengesinde iyileşme beklentisi etkisini gösterebilir. Ticaret dengelerine ilişkin Avrupa'da görülen toparlanma ve bölgede parasal genişlemenin devamı ile birlikte söz konusu ülke ve bölge ekonomilerinin ihracat yapılan ülkeler sırasında ilk sırada olduğunu göz önünde bulundurduğumuz

Analistler, 2016 BIST 100 endeksinden umutlu.

Endeksteki yükseliş bankacılık öncülük edecek

ALB Forex Uzmanı Eda Önder Öztürk, 2015 yılında zayıf bir performans sergileyen BIST için 2016 yılının umut

vaat ettiğini söyledi. 2016 yılında endeksteki yükseliş bankacılık endeksinin öncülük edebileceğini belirten Öztürk, “2015 yılında yüzde 22 oranında değer kaybeden BIST bankacılık endeksi yatırımcılara cazip iskonto sunuyor. Bununla birlikte 2016 yılında Avrupa’da görülen toparlanma eşliğinde; ülke genelinde ihracatta iyileşme beklentimize paralel olarak sanayi sektöründe yer alan hisselerin de portföylerde bulunması faydalı olabilir. Sanayi sektöründe yer alan şirketler arasında yapılacak seçimlerde ise dikkatli olunmalı” dedi.

Öztürk, yatırımcılara şu tavsiyelerde bulundu: “Risklerini azaltmak adına portföylerinde çeşitlendirmeye gidilmeli. Hem riskten kaçınmak hem de sermaye piyasalarında etkin rol almak adına VIOP tarafında hedge edip, portföylerinin bir bölümünü hisseler, bir bölümünü sabit getirili menkul kıymetler olarak çeşitlendirmeye gidebilirler. Yatırımcıların psikolojisini de göz önünde bulundurduğumuzda, yatırımcının kendisini güvende hissedebilmesi adına bir miktar nakit bulundurmaları da faydalı olabilir.”

fırsata döndürebileceğimiz etmenlerden bir diğeri de Avrupa’da görülen toparlanma... Merceği biraz daha içeriye çevirdiğimizde 1 Kasım seçimlerinin ardından tek parti iktidarının gelmesi ve FED’i de geride bırakırken ekonomi yönetiminden beklenen yapısal reformlara odaklanılabilecek olması da bir diğer avantaj” diye konuştular.

Piyasanın önündeki riskler

2016 yılında riskler de yok değil. Sınır bölgelerimizde yaşanan hareketlilik dinmiş değil. Analistler, “Jeopolitik risklerin her an baş gösterebilecek olması Türkiye

yaratabilir” yorumunda bulundular. Bu arada Merkez Bankası’nın PPK (Para Politikası Kurumu) toplantısında sürpriz niteliğinde bir hareketle sadeleştirmeye bu ay başlamaması ve faizleri sabit tutması sonucunda yeni yılda da TCMB PPK toplantılarına hassasiyeti sürdürecektir. Analistler, konuya yönelik şunları söyledi: “Sadeleştirmenin gelecek ayki toplantı itibarıyla başlanacağı iletişimde bulunulmuş, dolayısıyla piyasa beklentisinin aksine ilk sadeleştirme adımı 20 Ocak 2016 toplantısında gelebilir. Diğer yandan ‘oyunaklıklarda gözlenen düşüşün kalıcı olması halinde’ söyleminin

Merkez Bankası’nın sabit tutması sonucu, yeni yılda TCMB PPK toplantılarına hassasiyet sürecek.

için en önemli risk unsurlarının başında geliyor. Bununla birlikte geçtiğimiz yıl sıklıkla karşılaştığımız Merkez Bankası’na yönelik eleştiriler ve Merkez Bankası Başkanı’nın görev süresinin doluyor olması yeni tartışmalara gebe olabilir. Son olarak siyasi yetkililer tarafından son dönemde telaffuz edilen başkanlık sistemi ve anayasa değişikliklerine ilişkin tartışmalar Türk Lirası cinsinden varlıklarda satış baskısı

eklenmesini çokça önemli görüyoruz. Burada sadeleştirme patikası için eklenen başka bir ‘şart’ın olduğu görülüyor, ki bu iletişim ilk defa yapılıyor. Bu çerçevede PPK’nın beklenenden çok daha yavaş bir sadeleştirme süreci içerisinde olacağını, finansal koşullardaki sıkışma durumunda da politika esnekliğini kaybetmemek için zaman zaman durabileceğini anlıyoruz. Patikaya ilişkin söz konusu iletişimin

TCMB tarafından bir süredir açık ve sağlıklı yapılmamasının piyasalar üzerinde volatilité kaynağı olduğu görülüyor.”

Bu arada son 2 yıldır FED’in faiz artışını fiyatlayan piyasalarda bir tepki çıkışı yaşansa da, 2016 yılı ilerledikçe FED’in normalleşme politikalarının etkileri kaçınılmaz olarak hissedilecek. Buna küresel ekonomilerdeki büyümememe, yapısal dengesizlikler ve jeopolitik riskler de eklenecek olursa 2016 yılının merkez bankaları için bunaltıcı bir yıl olması muhtemel. FED sonrasında gelişen piyasalarda fiyatlamalar kısa vadede olumlu gelişmiş olabilir, ancak uzun vadede bu ülkelere ilişkin olarak faiz artırımının yaratacağı sermaye kaçışının boyutları öngörülemez. Bu öngörülemezliğe neden olan en önemli etmenler; bu ülkelere yatırım yapılması önünde engel teşkil edebilecek jeopolitik ve siyasi riskler, makro dengesizlikler ve kırılgan yapılarıdır. Şimdiden bazı merkez bankaları FED’in uzun vadeli etkilerinden kendilerini korumak için 16 Aralık’taki faiz artırımından sonra çeşitli önlemler aldılar. Bunun en çarpıcı etkilerini de emtia ve petrol üreticisi ülkelerin peş peşe yaptığı devalüasyonlarda da görüyoruz.

Yeni yıl daha istikrarlı geçecek

Ata Portföy Yönetimi’nin 2016 raporunda, döviz ve faizler açısından yeni yılın son iki yıla göre nispeten daha istikrarlı geçeceği belirtiliyor. Raporda, tahminler şöyle özetleniyor: “Dolar/TL kurunun 2.7 -3.0 aralığında seyretmesini öngörüyoruz. Tabii FED faiz artışları beklendiği gibi yavaş ve kademeli olursa. Devlet tahvil faizlerinin yüzde 9-11 aralığında seyretmesini olası görmekteyiz. Borsa İstanbul’da hisse senetleri ortalama 10.3 Fiyat/Kazanç oranı ile benzer gelişmekte olan ülke borsalarına göre yüzde 16 daha ucuz hale geldi.”

Merkez Bankası başkanının görev süresinin dolacak olması, yeni tartışmalara neden olabilir.

SERDAR ÖZDEMİR/TERA MENKUL STRATEJİST

Ana sürücü yine küresel parametreler

Serdar Özdemir, 2016 yılında fiyatlamalarda cevap aranacak hususların, FED’in faiz artırım kararıyla piyasalarda volatilitenin önümüzdeki yıl düşüş eğilimine girip girmeyeceği ile emtia fiyatlarında en kötünün görülüp görülmediği şeklinde iki maddeye ayrılabilceğini söyledi. Özdemir, “İç dinamikleri göz ardı etmeden, ana sürücünün yine küresel bağlamdaki parametreler olacağını belirtebiliriz. FED üyelerinin aralık toplantısında 2016 yılında kaç adet faiz artımı yapılacağına dair projeksiyonları ile piyasaların 12 ay sonrasına ait fonlama oranına ilişkin beklentiler (OIS / Overnight Indexed Swap) arasında belirgin bir farklılığın mevcut olması, ABD’den gelen veriler neticesinde (emtia ve jeopolitik riskleri de dikkate alarak) piyasa ve FED’in önümüzdeki yıla ilişkin faiz artırım ivmesine ilişkin farklılığın bir tarafın diğerine evrilmesi ile sonuçlanması anlamına gelecektir, bu da şu aşamada oluşan ‘düşük volatilité’ beklentisinin bir miktar daha ötelenmesini beraberinde getirebilir” diye konuştu. Emtia fiyatlarında arz/talep dengesizliğinin hızlı bir ivmeyle toparlanmasının zor olacağı önümüzdeki yıl içerisinde, Rusya’nın yer aldığı doğu bloğu ile batı ittifakı arasında ortaya çıkan jeopolitik tansiyon da özellikle petrol fiyatlarının baskılanması silahının 2016 yılında da başrolde olabilmesi ihtimalini beraberinde getirebileceğini kaydeden Özdemir, “Düşük emtia fiyatlarıyla, büyüme, enflasyon, cari açık bağlamında desteklenmeye devam edecek olmamız, 2008-2015 sürecinde paralel hareket etmiş olan GOÜ’ler arasında pozitif ayrışmanın özellikle büyüme anlamında önem teşkil edeceği 2016 yılı için olumlu olacaktır; fakat düşük emtia fiyat eğiliminin küresel risk iştahını baskılamasından dolayı, tahvil faizlerinin yükseliş fazında olması muhtemel ilerideki süreç içerisinde, endeks için söz konusu etkenin çok büyük bir katkısını beklemek zor olabilir” diye konuştu.

2016 güçlü dolar yılı olacak

ABD Merkez Bankası (FED), yılın son günlerinde beklentilere paralel olarak sekiz yıl aradan sonra faizi yüzde 0.25 artırdı. Bu hamle, gelişen piyasalardan para çıkışı ve doların diğer para birimleri karşısında değer kazanacağı şeklinde yorumlanıyor. Bundan TL de nasibini alıyor. 2016 için dolar/TL'de iyimser senaryoda düşüşler sınırlı, 2.80-2.90 seviyeleri. FED faiz artırımına devam ettiği süreçte ise 3.10-3.20 seviyeleri hedef olarak karşımıza çıkıyor.

2008 krizi sonrasında faizi yüzde 0-0.25 aralığına kadar çeken FED, yaklaşık 10 yıl aradan sonra ilk kez faiz silahını kullandı ve faiz 25 baz puan artırıldı. Bu hamle, piyasanın beklentileri doğrultusunda geldi. Büyümenin hayal kırıklığı yaratması halinde faizlerin büyük olasılıkla daha yavaş şekilde artacağına belirtilmesi, ayrıca faizlerin normalleşmesinin kademeli olacağına tekrar vurgu yapılması da önemli bir detay olarak karşımıza çıktı. Bu karar ile birlikte 2016 yılı için FED'in faizi 25 baz puanlık artışlar halinde 100 baz puan, 2017 yılında da yine 100 baz puan artırması yönünde bir beklenti oluştu.

Kur savaşları mı?

FED'in yaklaşık olarak 10 yıl sonra ilk defa faiz silahını kullanması ile birlikte, 2015 yılı içinde gündeme gelen 'Kur Savaşları' söylemi, 2016 yılında netlik kazanacak mı? Son dönemde Çin'in Yuan'ın

ağırlık kazanıyor. Hem hiçbir piyasada belirgin enflasyonist baskı gözlenmiyor hem de ekonomik mücadelelerde arz güvenliği daha fazla ön plana geçiyor. Çin ekonomisi yavaşlama eğilimini sürdürür ve Çin hükümeti radikal parasal önlemler alma yoluna giderse, bunun uluslararası etkilerinin sarsıcı olacağını söyleyen Deniz Portföy Yönetimi Genel Müdürü Fatih Arabacıoğlu, "Aynı şey Euro için de geçerli. ECB, son kararlarında ölçülü gevşetmeye devam işareti verdi. Aksi bir durumda paritenin 1'in altına düşme riski vardı. Bu durumda bir Atlantik kur savaşından da söz edilebilirdi. Şu an her iki cephede de bir kur savaşından bahsetmek için erken olduğunu düşünüyoruz" diyor.

Para çıkışları

FED'in vermiş olduğu faiz kararı belki de ABD ekonomisinden çok gelişmekte olan ülkeler açısından önemli. Çünkü FED'in uyguladığı faiz artırımı hamlesi, gelişmekte

2016 yılı için FED'in faizi 25 baz puanlık artışlar halinde 100 baz puan, 2017 yılında da yine 100 baz puan artırması yönünde beklenti oluştu.

değerini düşürme politikası, Avrupa Merkez Bankası'nın (ECB) parasal genişleme hamleleri, Japonya Merkez Bankası'nın (BoJ) varlık alım programındaki menkul kıymetlerin kapsamını genişletmesi dikkat çeken başlıklar oldu. TC Merkez Bankası da (TCMB) FED kararının ardından ilk hamle yapan merkez bankalarından biri oldu ve dolar cinsi zorunlu karşılıklara ödeyeceği faizi artırdı.

Sonuç itibarıyla dünyadaki para hareketlerine henüz 'Kur Savaşları' demek için erken olduğu yönünde yorumlar

olan ülkelerden sermaye çıkışı anlamına geliyor. FED'in faizi artırmasının ardından korkulan çok fazla olmadı. TCMB'nin 2016 yılında nasıl bir politika izleyeceği konusu, FED'in 2016 yılında izleyeceği politikalarla bağlantılı olacağı benziyor.

ECB'nin parasal genişleme programını piyasaların tatmin olabileceği bir düzeyde güncellememesi, Euro'yu güçlü kılıyor. Fakat genel olarak Avrupa tarafı da parasal teşvike hız kesmeden devam ediyor ve bu program 2016 yılı boyunca sürecek. Bu hamle bir taraftan Euro'da

Dünyadaki para hareketlerine, şimdilik kur savaşları demek için erken.

Büyük merkez bankaları ne yapar?

Japonya: Parasal tabanı 650 milyar dolar artırmaya devam etme kararının ardından, Japonya ekonomisi sınırlı olumlu bir tablo çizdi. BoJ'un şu an için teşviki artırma ihtimali düşük.

Avrupa Birliği: FED'in faiz artırımı sürecinde, Euro'nun değer yitirmesiyle Euro Bölgesi ekonomisinin olumlu etkilenmesi bekleniyor.

Ocak ayında Avrupa Merkez Bankası Başkanı Draghi, ek parasal teşvik sinyali verdi. Mart ayındaki toplantıda ek parasal teşvik yakından izlenecek. FED'den beklenen faiz artırımı hamleleri ile birlikte Euro'da görülebilecek değer kayıpları, ihracat sıkıntısı çeken Euro Bölgesi ekonomilerinde ihracatı artırıcı bir etki yaratabilir. Mevcut programın toplam miktarı 1.5 trilyon Euro.

Çin: FED'in faizleri yükseltmesiyle küresel piyasalardaki sermaye doğal olarak ABD'ye yönelirse, Çin bu durumdan olumsuz etkilenmeye devam edebilir. FED'in faiz artırımı hamlesi öncesinde, Kasım 2014'ten bu yana Çin faizi 6 defa düşürdü. Çin ekonomisinin ivme kaybederek son 24 yılın en düşük büyüme hızını kaydetmesi, özel sektörde deflasyonun artması ile birlikte, Çin Merkez Bankası para politikasını daha da gevşetmeye yöneldi. Bunun yanında ilave önlemler de aldı. FED daha faiz artırımına başlamadan Çin, dolar cinsinden 1 trilyon doların üzerinde borç yüküne sahip olduğundan önlemleri sıralamaya başladı. 2016 yılında da yeni önlemler almaları söz konusu olabilir.

yükselişleri sınırlı kılarken, ABD tarafı faiz artırımı adımlarına başladı bile. İlk FED adımının piyasada sarsıntı yaratmaması, az çok beklenen bir durumdu, fakat 2016'da doların güçlü duruşunu koruması bekleniyor.

Parite

Destek Menkul Genel Müdürü Tuna Yılmaz, AB'de parasal genişleme, FED'de faiz artışı stratejisiyle birlikte Euro/dolar tarafında 1.0450 dönemi beklenebileceğini söylüyor. "ABD ve ECB politikalarına bağlı olarak bu seviye aşağı yönlü kırılsa 1.0150 söz konusu olabilir. Alımlarda ise tepe noktalarımız 1.20-1.15 aralığında seyredebilir" diyen Tuna Yılmaz, piyasalarda FED iyimserliği söz konusu olsa da bunun en fazla diğer FED toplantısına kadar sürebileceği yorumunu yapıyor.

Euro/dolar paritesi kısa vadede 1.05-1.10 aralığına sıkışık durumda, ancak uzun vadeli trend aşağı olduğu için 1.05'nin kırılmasının yeni diplerde yol açma riski olduğunu anlatan Fatih Arabacıoğlu, uzun vadeli desteğin 1.02'de olduğunu kaydediyor. Arabacıoğlu, Avrupa'dan ve ECB'den gelecek yeni verilerin parite için kritik öneme sahip olduğunu sözlerine ekliyor.

Dolar/TL

FED, adımlarını küçük atmayı sürdürecektir, ancak 2016 yılını yine FED gerilimi ile geçirmeye devam edeceğiz. Bu durum, kur düşüşlerinin sınırlı olması anlamına geliyor. TL varlıkları açısından iyi fiyatlamalarda kurun 2.75-2.80 aralığında dengeleneceği yorumunu yapan Tuna Yılmaz, yukarı eğilimin devamı söz konusu olursa 'ki bu daha baskın bir ihtimal' 3.05-3.07 aralığı, bunun üzerinde ise 3.10-3.15 aralığını hedef gösteriyor. Dolarda 2.90 desteği aşağı kırılırsa 2.75-2.90 aralığında istikrar kazanmasının reel ekonomiye güven verici bir etki yaratacağını söyleyen Fatih Arabacıoğlu, "Bunun hisse ve tahvil piyasalarında etkisini görebiliriz. Bu beklenti karşılanamazsa 2.90 desteği tutunur ve 3.0 seviyesi hem psikolojik hem reel kesim açısından kırılması tehlikeli olabilecek bir kritik direnç olarak görülmeye devam eder" diyor.

Euro tahminleri

Euro/TL tarafında, dolar/TL kadar hacimli olmasa da ECB ve FED politikalarının ayrışmasından dolayı, yeni yılda yine yukarı eğilimin korunabileceği yorumları yapılıyor. Gelişmelere bağlı olarak gevşemelerde 3.00-2.95 aralığı söz konusu olabilir. Fakat FED'in adımlarının sertleşmesi durumunda TL varlıkları üzerindeki baskıya bağlı olarak, genelde yukarı trendde seyreden bir kur görebiliriz. Tuna Yılmaz, bu sebeple ilk etapta 3.30-3.35 aralığını hedef gösteriyor. Yukarı eğilimin devamı halinde ise 2016 için 3.47-3.50 üzerinde bir fiyatlamaya olabileceği

yorumunu yapıyor.

Alan Yatırım Genel Müdür Yardımcısı Yeliz Karabulut'a göre, bundan sonra ikinci faiz artırımı enflasyona, verilere ve petrol fiyatlarına bağlı olacak. 2016'da maksimum 100 baz puanlık artış bekleyen Karabulut, eğer enflasyonda hızlanma olursa piyasalar için asıl korkulu senaryonun bu olacağını söylüyor. Çünkü ABD'de enflasyon tarafında beklentilerin ötesinde bir yükseliş eğilimi, FED'i daha hızlı faiz artışı sürecine sokabilir. Karabulut, 2016 projeksiyonunda Euro/dolarda 1.06, dolar/TL'de 3.10 ve Euro/TL'de 3.20 seviyelerini öngörüyor.

TUNA YILMAZ/DESTEK MENKUL DEĞERLER GENEL MÜDÜRÜ:

FED, 2016'da faizleri 100 baz puan artırır

FED faiz oranını 25 baz puan artırırken, küresel piyasalardaki gelişmelerin izleneceği belirtildi. Dünyada 2016'da global büyüme kaygıları tekrar artıyor. Yine güçlü dolardan dolayı ABD ekonomisi beklenen büyüme ivmesini kaydedemeyebilir. Bu ihtimaller söz konusu olursa FED'in faiz artırımı hamleleri daha yavaş olabilir. ABD, 2016 yılında 2.3 oranında bir büyüme hedefi belirledi. Normal şartlar altında, FED'in 2016 yılında faizleri kademeli olarak, çeyrekler sonunda 25'er baz puan artırması bekleniyor. 2016 için 1.4 faiz oranı beklentisi hedeflendi. Ayrıca FED'in ikinci faiz artırımına nisan ayında gitme ihtimali ise piyasalarda en fazla kabul gören beklenti olarak öne çıkıyor.

TEKSTİLDE ALIM GRUPLARI FİYATA ODAKLANDI

Dünyada yaşanan ekonomik dalgalanmalar rekabetin yoğun olduğu tekstil ve hazır giyim sektörlerinde fiyat rekabetini daha belirgin hale getirdi. Bangladeş, Pakistan, Cezayir, Tunus gibi rakiplerin yarattığı rekabet, iç pazarda asgari ücrete yapılacak olan yüzde 20'lik ek artışla üreticilere ekstra maliyet artışı olarak yansıyor. Doların, Euro karşısında değer kazanmasıyla rakiplerin maliyetinin artması Türkiye'yi öne çıkarıyor. Ancak Türkiye'nin maliyet artışı sektörü zorluyor.

2016 yılında öne çıkan 5 trend

- Hızlı moda (Fast fashion) bu yıl da trend.
- Polyester ve polyamide kumaşlardan yapılan performans giysilere talep artıyor.
- Spor giyim öne çıkıyor.
- 4-6-8 haftalık alım vadeleri devam edecek.
- Alım grupları, mal stoklamak yerine kısa vadeli hızlı alımları tercih ediyor.

Üretim kapasitesi, ürün çeşitliliği ve hızlı termin süreci ile Türkiye, tekstil ve hazır giyim alanlarında dünyanın en önemli üreticilerinden biri. Yarım asrı geçen tecrübesi ile Avrupalı markaların alım yaptığı en önemli pazarlardan biri olan Türkiye, bu özelliğini 2016 yılında da koruyacak.

Rusya ile yaşanan kriz, Türkiye'den alım yapan dünya markalarının kafalarını karıştırsa da Türkiye, hızlı ve kaliteli

Avrupalı alım grupları, 2015 yılının ikinci yarısında alımlarını Türkiye'ye kaydırmaya başladılar.

üretimi ile hâlâ revaçta. 2016 yılında da tekstil ve hazır giyimde alım gruplarının en çok tercih ettikleri pazarlardan biri olmaya devam edecek.

Türkiye'nin rakipleri paritede yaşanan değişimle, girdilerinin dolar bazlı, satışlarının Euro bazlı olmasından dolayı, Türkiye ile aynı fiyatlardan üretim yapar hale geldiler. Avrupalı alım grupları da 2015 yılının ikinci yarısında alımlarını

Türkiye'ye kaydırmaya başladılar. Bu eğilimin 2016 yılında da böyle devam etmesi bekleniyor. Ancak hükümetin 1 Kasım seçiminde asgari ücrete zam yapma sözü vermesi sektöre 2016 yılı için ekstradan yüzde 20'lik maliyet artışı getirmiş durumda. Doların Euro karşısında değer kazanmasıyla rakiplerin maliyetlerinin artması Türkiye'yi öne çıkarıyor.

Yine de Türkiye'de asgari ücretlerden

dolayı gelen ek maliyet artışı sektörü zorluyor. Devletin bu artışı çeşitli kaynaklardan karşılaması halinde sektörün 2016 yılını Avrupa ülkelerinden yoğun sipariş alarak geçirmesi bekleniyor.

Türkiye Giyim Sanayicileri Derneği (TGSD) Başkanı Şeref Fayat, alım gruplarının Türkiye'ye sipariş vermek istediklerini, ancak bunun için fiyat baskısı yaptıklarını söylüyor.

Hızlı modanın 2016 yılında da trendini sürdürmesi beklenirken, polyester ve polyamide kumaşlardan yapılan performans giysilere talep artıyor.

Hükümetin asgari ücret artışının yüzde 20'lik ek kısmını desteklemesini umduklarını, bu yapılsa sektörün önünün açılacağını belirten Fayat, "Türkiye hızlı termini ve ürün kalitesi ile rakiplerinden birkaç adım öne çıkıyor. İşsizlik fonunda yer alan 86 milyon liralık kaynakla asgari ücrete getirilen ekstra yüzde 20'lik yük ortadan kaldırılabilir diyoruz. Eğer devletimiz sektörümüzü zorlayan bu duruma bir çözüm bulabilirse 2016 yılını iyi bir yıl olarak geçirebiliriz" açıklamasında bulunuyor.

Fiyat aralığı daralıyor

Türkiye'nin Pakistan, Bangladeş, Vietnam ve Çin gibi rakiplerine karşı yüzde 40-50 oranında daha pahalı olmasına rağmen H&M ve Inditex Group gibi grupların en çok tercih ettikleri bir ülke olduğuna dikkat çeken Şeref Fayat, şunları

söylüyor:

"Son yıllarda artan rekabet nedeniyle Bangladeş, Çin, Pakistan, Fas, Tunus, Cezayir gibi ülkelerin Türkiye'ye göre daha ucuz üretimleri ile öne çıkmaları, Türkiye'ye karşı Avrupa'da rekabet yaratmalarına neden oluyor. Bir de buna Avrupa ekonomisinde yaşanan durgunluk eklenince işler giderek zorlaşıp karmaşık bir hal alıyor. Bangladeş, Çin, Pakistan, Fas, Tunus, Cezayir gibi rakipler geçtiğimiz yıl Türkiye'ye göre yüzde 20'lere varan oranda daha avantajlı iken, son dönemde doların Euro karşısında değer kazanmasından kaynaklı maliyet artışıyla Türkiye'nin üretim rakamlarına daha yakın fiyatlara üretim yapmaya başladılar."

İhracata kur etkisi

2014 yılını 18 milyar 75 milyon dolarlık ciro ile kapatan hazır giyim sektörü 2015

Tüketici ne istiyor?

- Son yıllarda hızlı moda anlayışının ucuz moda anlayışına dönüşmesi, tüketicilerin daha çabuk tüketilen daha ucuz ürünlere yönelmelerine neden oluyor.
- Uluslararası markalar da tüketici talepleri doğrultusunda hızlı ve sürekli koleksiyon değiştiriyor.
- Spor bir yaşam tarzı haline getiren ve daha rahat kıyafetlere yönelen tüketiciler, daha hesaplı, kolay ulaşılabilen spor giyim ürünlerini tercih eder hale geldiler.

için 19.5 milyar dolarlık ihracat hedefi belirlenmişti. Ancak bu rakam parite kaynaklı olarak 16 milyar dolar olarak gerçekleşti. 2016 yılında ise paritenin daha da geriye gitmesi nedeniyle 17.5 milyar dolarlık ihracat hedefi belirlenmiş durumda. 2017 yılında ise ihracat rakamının 19.5

bu sebeple çok yüksek oranda olmasa da alımların bazılarının Türkiye'den Portekiz, Bulgaristan ve Romanya bölgesine kayacağını düşündüğünü söylüyor. İçinde bulunduğumuz süreçte daha çok Avrupa pazarlarında yeni müşteriler ile bağlantılarının olduğuna dikkat çeken Şankaya, şöyle devam ediyor: "Bunda daha çok kurların ve kısa terminlerin etkisi var. Japonya ile çalışmalarımız şu anda hazırlık aşamasında ve daha çok inovatif kumaşların araştırma geliştirme çalışmaları aşamasında devam ediyor. Talepler büyük ve performans kumaş ağırlıklı olduğu için sipariş sürecine geçmeden evvel öncelikle kumaştaki Ar-Ge sürecimizin tamamlanması gerekiyor."

2016 alım trendleri neler?

Alım gruplarının Türkiye'den aldıkları ürünler arasında yüzde 65'lik bölümü oluşturan örgü grupları öne çıkarken, yüzde 35'lik kısmı da dokuma ve denim alımları oluşturuyor. Alım gruplarının 2016 trendleri arasında 'fast fashion' (hızlı moda) trendi başı çekiyor. Çünkü insanların hızlı moda talepleri bu yıl ve izleyen yıllarda da devam edecek gibi gözüküyor. Alım grupları

Türkiye'yi öne çıkaran 3 özellik

- Avrupa'ya yakın konumu.
- Trendlere hızlı yanıt veren esnek yapısı.
- Full paket hızlı üretimi.

milyar dolara ulaşması hedefleniyor.

GAP, H&M, Mango ve Zara gibi dünya markalarının 2016 yılında da rakip ülkelere verdikleri siparişlerini Türkiye'ye yönlendirerek Türkiye'nin Avrupa'ya yakınlık avantajından ve hızından yararlanmaları bekleniyor.

Rusya krizinin etkisi

Dünyanın önde gelen markalarına üretim yapan Yeşim Tekstil'in CEO'su Şenol Şankaya, "Alım gruplarında Türkiye'ye daha fazla dönüş var, kurların yansımalarını 2016'da daha fazla göreceğimizi düşünüyorum" diyor. Rusya krizinin bazı markaların kafasında soru işaretleri yarattığına dikkat çeken Şankaya,

arasında Inditex'in 'fast fashion' konusunda öncü olduğuna, diğer tüm markaların Inditex'i takip ettiğine dikkat çeken Şenol Şankaya, "İspanyol kültürü, esneklik ve yatay organizasyon sebebi ile diğerlerinden hep bir adım önde. Inditex'in karar verme süreçleri çok hızlı ve diğerlerinden farklı" yorumunu yapıyor. Sporun günlük hayatımıza daha fazla girmesi ile özellikle bu konudaki trendlerde ciddi bir artış olduğunu, 2016'da da bu seyrin devam edecek gibi görüldüğünü belirten Şankaya, özellikle polyester ve polyamide kumaşlardan yapılan perfromans giysilere olan talebin daha da artacağını vurguluyor.

Türkiye trendlerde lider

2016 yılında da Türkiye'nin dünya markalarının en gözde üreticilerinden biri olacağına dikkat çeken Öz-Ak Tekstil Yönetim Kurulu Üyesi Ahmet Akbalık, "Türkiye tekstil ve hazır giyimde trendler ve kumaşlar konusunda lider bir ülke. İnsanların, dünya genelinde gençlerin elektronik harcamalarına yönelmeleri trendi hâlâ devam ediyor. Bu durum da tekstilde 'cheap fashion' yani 'ucuz moda',

ŞENOL ŞANKAYA/YEŞİM TEKSTİL CEO:

2016 zor bir yıl olacak

2016'nın zor bir yıl olacağını düşünüyorum. Özellikle asgari ücretteki artış sektörümüzü olumsuz etkileyecektir. Umarız kayıt dışı üretim tekrar gündeme gelmez. Ayrıca asgari ücretin artışı ile birlikte Türkiye'deki işçilik ücretlerinin artması, sektörümüzün rekabet şartlarını doğrudan etkileyecek ve böylelikle başka ülkelerde üretim yapma ve yaptırma konusunu gündeme taşıyacaktır. 2016 belirsizliklerin çok olduğu bir yıl olacak. Komşu ülkelerdeki sıkıntılar pazarlarımızda da daralmalar yaratacaktır. Bu nedenle de daha çok Avrupa ve Amerika pazarında yeni işbirliklerine açık olunmalı, özellikle geçmişte sektörümüzde ön planda olan Amerika pazarına önem verilmeli.

kavramının gelişmesine neden oluyor. Türkiye hızlı üretimi ile alım gruplarının taleplerine hızla yanıt verebiliyor" diyor.

Alım gruplarının giderek orta ve alt segment ürünlere yöneldiklerine de dikkat çeken Akbalık, Türkiye'nin trendleri iyi takip eden başarılı bir ülke olmasının bu süreçte rekabette öne çıkan en önemli unsurlardan biri olduğunu söylüyor.

Türk iş dünyası, Suriyelilere nasıl bakıyor?

TİSK (Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu) tarafından Hacettepe Üniversitesi Göç ve Siyaset Araştırmaları Merkezi (HÜGO) işbirliği ile hazırlanan "Türk İş Dünyasının Türkiye'deki Suriyeliler Konusundaki Görüş, Beklenti ve Önerileri" başlıklı rapor, 7 Aralık 2015 tarihinde İstanbul'da gerçekleştirilen basın toplantısı ile kamuoyuna tanıtıldı. Basın toplantısının açılış konuşması, TİSK Yönetim Kurulu Başkanı Yağız Eyüboğlu tarafından gerçekleştirilirken, raporun sunumu, HÜGO Müdürü Doç. Dr. Murat Erdoğan ve Birleşmiş Milletler Göçmen İşçiler Komitesi Üyesi Dr. Can Ünver tarafından yapıldı. Toplantıda ayrıca HÜGO Araştırma Görevlileri sahadan deneyimlerini aktarırlar.

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK), Hacettepe Üniversitesi Göç ve Siyaset Araştırmaları Merkezi (HÜGO) ile birlikte, "Türk İş Dünyası ve Suriyeliler" konusunda, bugüne kadar yapılan en kapsamlı araştırmayı gerçekleştirdi. 12 kişilik ekip tarafından 5 ay süren saha çalışmasıyla tamamlanan araştırma için, Türkiye'nin bu sorundan en fazla etkilendiği tespit edilen ekonomik bakımdan gelişmiş 18 ilinde, ekonomide söz sahibi olan kişiler ile 134 mülakat yapıldı.

İstanbul, İzmit, Bursa, Ankara, Konya, Kayseri, Malatya,

Gaziantep, Şanlıurfa, Hatay, Adana, Kahramanmaraş, Mersin, İzmir, Antalya, Muğla, Denizli ve Van'da gerçekleştirilen mülakatların analiziyle oluşturulan raporda, yaklaşık 2.2 milyon Suriyelinin Türkiye'de büyük ölçüde kalıcı hale geldiği sonucuna varıldı. Çalışmada, "Kapsamlı, bütünlük bir plan dahilinde istihdam imkânı yaratılmaması halinde, Türkiye'deki Suriyelilerin Türk ekonomisinin ve hatta Türk sosyal yapısının dengelerini bozma ihtimalinin çok yüksek olacağı açıktır" uyarısında bulunuldu.

Türkiye'deki Suriyelilerin şu anda yasal olarak istihdama dâhil edilememesi nedeniyle, 'kayıt dışı' sorununun arttığı belirtilen araştırmada, Suriyelilerin istihdamı konusunda iş dünyasının somut önerilerine de yer verildi. Suriyeli sığınmacılardan, yasak olmasına rağmen, en az 300 bininin kayıt dışı ve kaçak olarak çalıştığı tahmin ediliyor.

Türk iş dünyasının konuya ilişkin görüşlerini ve politika önerilerini kapsamlı şekilde ilk kez ortaya

12 kişilik ekip beş ay boyunca saha çalışması yaptı.

koyan bu araştırmada, iş dünyasının Suriyelileri yabancı statüsünde çalıştırmanın getireceği ilave maliyetler konusunda devletin teşvik politikaları ile özendirici olmasını istediği de aktarıldı.

Rapor, İstanbul'da Divan Otel'de düzenlenen basın toplantısıyla kamuoyu ile paylaşıldı.

TİSK Başkanı Yağız Eyüboğlu, araştırmayı yöneten HÜGO Müdürü Doç. Dr. M. Murat Erdoğan ile HÜGO Danışma Kurulu Üyesi ve Birleşmiş Milletler Göçmen İşçiler

Komitesi Üyesi Dr. Can Ünver'in araştırmadan ilginç başlıklar aktardığı toplantıda, saha çalışmasına katılan araştırmacılar yaşadıkları etkileyici deneyimleri paylaştı.

|| Suriyeli sığınmacıların işgücü piyasası üzerinde önemli etki yapması bekleniyor.

TİSK Yönetim Kurulu Başkanı Yağız Eyüboğlu, basın toplantısında yaptığı konuşmada şunları söyledi: "Kasım 2015 itibarıyla toplam sayı en az 2 milyon 200 bin kişi civarında; vatanlarını terk etmek zorunda kalmış

bu zor durumdaki insanların uzun bir süre daha Türkiye'de kalacakları ya da önemli bir bölümünün artık yaşamlarını ülkemizde sürdürecekleri anlaşılmaktadır. Yani başlangıçtaki

'kısa süreli sığınmacı-misafir' konumlarından 'kalıcılığa' doğru bir sürece girildiği anlaşıyor. Sığınmacı sayısının büyüklüğü ve güçlenen kalıcılık eğilimi, Suriyeli sığınmacılar konusunun artık uzun

vadeli bakış açısına sahip, ekonomiyi, çalışma hayatını, sosyal ve kültürel uyumu, eğitim, sağlık, barınma gibi temel hizmet alanlarını kapsayan, entegre bir strateji ile ele alınarak yönetilmesini zorunlu kılmaktadır."

Suriyeli sığınmacıların işgücü piyasası üzerinde de önemli etkileri bulunduğunu vurgulayan Yağız Eyüboğlu, şunları kaydetti:

"Suriyeli sığınmacıların önemli bir bölümü geçimlerini sağlamak için iş aramaktadır. İşgücü piyasasına dahil olan bu yeni işgücü güvencesiz,

sigortasız, olumsuz iş sağlığı ve güvenliği koşullarında, düşük ücretle küçük ölçekli işyerlerinde kayıt dışı olarak istihdam edilmekte; bir bölümü de mevsimlik tarım işleri, inşaat gibi düşük nitelikli işlerde çalışmakta ve çocuk işçiliği sorunu yaşanmaktadır. Öte yandan, Suriyeliler tarafından kurulan işyerlerinin tamamına yakını da kayıt dışıdır. Konfederasyonumuz, Türk işgücü piyasasının başta işsizlik ve kayıt dışı istihdam olmak üzere mevcut durumu dikkate alınarak, Suriyeli sığınmacıların mesleki

olan Türkiye'de, 2.2-2.5 milyon Suriyeli ile ilgili çalışmaların bir bakanlık eliyle koordine edilmesi gereğine de işaret eden Yağız Eyüboğlu, konuşmasını şöyle sürdürdü: "Suriyeli sığınmacılar sorunu; ekonomik, sosyal, kültürel, dini pek çok boyuta sahiptir ve etkileri geniştir. Her bir boyutu da ayrı ve kapsamlı bir incelemeyi gerektirmektedir. Bu nedenle, kamu otoritesi ile STK'ların ortak bir platform oluşturması ve bu platformun, kısa, orta ve uzun vadeli tedbirlere ilişkin bir çalışma planı hazırlaması gereklidir."

Raporda, öne çıkan noktaları ise şöyle özetleyebiliriz.

Geçici görülmemeli

• Türkiye'ye Nisan 2011 ile Ekim 2015 tarihleri arasındaki 4.5 yılda 2.2 milyonu aşkın Suriyeli geldi. Türkiye'deki Suriyelilerin eşleri, çocukları, anne-babaları gibi kişileri

|| Türkiye'deki Suriyelilerin sayısının önümüzdeki yıllarda 3 milyonun üzerine çıkma ihtimali var.

yeterlilikleri çerçevesinde bazı bölge ve sektörlerde ekonomik ve sosyal dinamiklerin de değerlendirilmesi ile sınırlı ölçüde istihdam edilmesinin uygun olacağı, girişimci nitelikte olanların bu özelliğinden yararlanılması ve sığınmacıların kayıt dışı istihdam sorununu büyütmesini önleyecek tedbirler alınması gerektiği görüşündedir." TİSK Başkanı Eyüboğlu, Suriyeliler konusunda yapılan mevcut kayıt işlemlerinin mutlaka sağlıklı bir biçimde yenilenmesi ve özellikle Suriyelilerin eğitim ve mesleki niteliklerinin belirlenmesi gereğini kaydederek, "Nitelikli olan işgücünden yeterlilikleri belgelendirilerek faydalanılması konusunda çalışmalar yapılmalı, eğitimi yetersiz olanlar konusunda ise mesleki eğitim imkânları sağlanmalıdır. Bunun ardından Türkiye'deki sektörel ve bölgesel analizler ile açık pozisyonlarda istihdam imkânları sağlanabilir. Böylelikle sürecin hem toplumsal hem de ekonomik ve mali etkileri kontrol altında tutulabilir" dedi.

Merkezi bir yönetim yapısına sahip

kapsayacak 'aile birleştirmeleri' de gelecekte gündeme gelecek. Bu durum Türkiye'deki Suriyelilerin sayısını önümüzdeki yıllarda 3 milyonun üzerine çıkarma ihtimalini ortaya koyuyor. Bu kadar çok sayıdaki sığınmacıyı, bu kadar sürede kabul etmek olağanüstü bir durum. Suriyeliler dışında Türkiye'nin 1923'ten günümüze kadar aldığı toplam göçmen sayısı sadece 2 milyon. Türkiye'deki Suriyeliler konusu 'geçicilik' çerçevesinde ve 'acil durum yönetimi politikaları' ile ele alınabilecek eşiği çoktan aştı. • Dört yılı aşan krizde, -tercihlerden bağımsız bir biçimde- Suriyelilerin geriye döneceğine dair beklentiler neredeyse bütünüyle ortadan kalktı. Bu da huzurlu, sağlıklı, verimli, barışçıl bir ortam için uyuma ilişkin politikaların ortaya konulmasını gerekli ve hatta zorunlu kılıyor. Zira bugün kaybedilen her bir günün, ileride yıllara mal olacak ciddi sorunları beraberinde getirme potansiyeli taşıdığı biliniyor. Gelişmeler ne yönde olursa olsun, Türkiye'nin daha huzurlu bir gelecek

Rapordan temel başlıklar

- 2.2 milyon Suriyelinin Türkiye'de kalıcı olacağı esas alınarak Türkiye'ye uyum programı düzenlenmeli.
- Türkiye'de en az 300 bin kayıt dışı Suriyeli işçi çalışıyor.
- En az 150 bin çocuk Türkiye'de doğdu. 18 yaşından küçük 1.2 milyon Suriyeli var.
- Suriyelilerin mesleki niteliklerinin belirlenmesi, onlara Türkçe eğitimi ve mesleki eğitim sağlanması, Türk toplumuna uyumlarının temel şartları olarak kabul edilmeli.
- Suriyelilerin yasal çalışma çerçevesi ve çalışabilecekleri alanlar belirlenmeli.
- Hükümet, sivil toplumla birlikte çalışmalı.

ve daha az çatışma-gerginlik ortamı için transit ülke olma riskinin farkında olması, Suriyelilerin varlığını kabullenmesi ve daha fazla zaman kaybetmeden hem sosyal hem de ekonomik alanda uyum politikalarına başlaması gerekiyor.

- Türkiye'deki Suriyelilerin yüzde 54'ünden fazlası, yani en az 1 milyon 200 bini 18 yaş altındaki çocuk ve gençlerden oluşuyor. 0-4 yaş grubundaki çocuk sayısı 450 bin civarında. Bunların içinde Türkiye'de doğanların sayısı 150 binin üzerinde. Bu çocukların vatansız kalma riski de bulunuyor. Türkiye'deki Suriyelilerin yaşadıkları en ciddi sorunlardan biri eğitim alanında. 1.2 milyon 18 yaş altındaki çocuk ve gencin içinde 600 binin üzerinde okul çağındaki çocuk bulunuyor ve bunların çok küçük bir bölümü eğitim alma imkânına sahip. Bazı çocuklar 4, bazıları ise 3, 2 ya da 1 yıldan beri okula gidemiyor. Bunun yaratacağı olası sorunları tahmin etmek zor değil. Alınan eğitim Arapça ve Suriye müfredatına göre. Eğitim kalitesi de ayrıca sorgulanmalı. Mümkün olan en kısa zamanda ciddi bir seferberlikle bu çocuklara Türkçe eğitimi verilmesi ve Türk eğitim sistemi içine entegre edilmeleri artık bir zorunluluk.

Kayıt dışı istihdam

- Türkiye'de yaşayan Suriyelilerin büyük bir bölümünü içeren 'geçici koruma altındaki Suriyelilerin' çalışma hakları konusunda bir düzenleme bulunmaması nedeniyle, kayıt dışı

ekonomi ve kayıt dışı istihdam yoğun olarak yaşanıyor. Özellikle mevsimlik işçilik olmak üzere tarımda, inşaat, tekstil ve imalat sektörlerinde yoğun bir hareketlilik söz konusu. Hatta Türkiye'nin uzun yıllar çabalar göstererek büyük ölçüde ortadan kaldırdığı 'çocuk işçilik' konusu da yeniden gündeme geldi. Kayıt dışı ekonomi

Türkiye'deki rekabet sisteminin bütün dengelerini bozuyor, çalışma normları uygulanmıyor, devletin gelir ve kontrol mekanizmalarını devre dışı bırakıyor. Kayıt dışı çalışma aynı zamanda sosyal gerginliklere ve çatışmalara da zemin olacak bir şekilde büyüyor. Ucuz işçilik nedeniyle işlerini kaybeden ya da kaybetme riski içinde olanların sayısı ve bunların huzursuzluğu artıyor.

- Türkiye'deki Suriyelilerin kayıt sisteminin gözden geçirilmesi ve özellikle de niteliklerinin ayrıntılı olarak ortaya çıkarılması gerekiyor. Bu tür bir çalışma sonrasında Türkiye'nin sektörel ve bölgesel iş analizleri yapılarak, açık pozisyonların ve yeni potansiyel alanların tespiti gerçekleştirilebilir. Yani kapsamlı, bütünlük bir plan dahilinde istihdam imkânı yaratılmaması halinde, Türkiye'deki Suriyelilerin Türkiye ekonomisi ve hatta Türk sosyal yapısının dengelerini bozma ihtimalinin çok yüksek olacağı açık.

Çalışma hakları düzeltilmeli

- Türk iş dünyası, Türkiye'deki Suriyelilerin mevcut koşullarda istihdam edilebilmeleri için sektörel-bölgesel analizlerin yapılması ve özellikle çalışma hakları konusundaki düzenlemelerin belirsizlikten kurtarılması gerektiğini vurguluyor. Sanayide ve imalatla kalifiye insan ihtiyacının hep olduğunu ve buna uygun Suriyelilerin ise mevzuat gereği istihdam edilemediğini ifade eden ekonomi çevreleri, vasıf gerektirmeyen alanlarda da işgücü ihtiyacı olduğuna işaret ediyorlar.
- Türkiye'deki Suriyeliler içinde meslek sahibi olanların oranı son derece düşük. Eldeki kayıtlarda yeterince titiz bir çalışma yapıp, yapılmadığı bilinmiyor. Üniversite mezunu olanların sayısı 35 bin civarında görünüyor. 2.2 milyonluk nüfus içinde bu son derece düşük olan sayı, Suriyelilerin eğitim ve niteliksel durumları bakımından karşı karşıya

olunan ciddi sorunu ortaya koyuyor. Ancak çok düşük sayılarda da olsa nitelikli elemanların varlığı mutlaka değerlendirilmeli.

- Suriyeliler için yaratılacak istihdam alanının devlet öncülüğünde yapılması talebi de ekonomi dünyasında oldukça yaygın. İş dünyasının temsilcileri devletin hem yatırımcı hem eğitici hem de düzenleyici olarak konuya müdahil olmasını çok önemsiyorlar. İş dünyasındaki bir başka talep de Suriyelileri 'yabancı' statüsünde çalıştırmamanın getireceği ilave maliyetler konusunda devletin yeni düzenlemeler yapması ve teşvik politikaları ile özendirici olması yönünde.
- Türkiye'deki Suriyelilerin istihdamı konusunda en somut önerilerden biri hayvancılık sektöründen geldi. Türkiye'de 44 milyon küçükbaş, 14

Türkiye'deki Suriyelilerin istihdamı konusunda en somut önerilerden biri hayvancılık sektöründen geldi.

milyon büyükbaş hayvan olduğunu ifade eden uzmanlar, çobanlık mesleğinin Türkiye'de tercih edilmediğini, bu nedenle de bu alanda ciddi bir açık olduğunu belirttiler. Bu çerçevede yaklaşık 100 bin kişilik bir istihdam potansiyelinin Suriyeliler dikkate alınarak planlanabileceğini ifade eden uzmanlar, Tarım Kredi Kooperatifleri'nin 'meslek eğitimi' imkânı sağlamak konusunda inisiyatif alabileceğini vurgulamaktadır. Türkiye'de gıda ve imalat sektörlerinin Suriyelilerin istihdamı için cazip alanlar olduğu görüşü de aynı uzmanlarca ifade edilmektedir.

- Kayıt dışı ekonomi ve bunun içinde Suriyelilerin varlığı, özellikle orta ve büyük işletmelerin en ciddi sorunlarından birisi olarak ortaya çıkıyor. Bütün yasal mevzuata uygun biçimde eleman çalıştıran şirketler, kayıt dışındakilerin haksız rekabetinden ciddi bir biçimde etkilenmeye başladılar. Hatta bu durum, bazı bölgeler arasında dengesizliklere bile neden olabiliyor. Örneğin Denizli esnaf ve sanayicisi, geleneksel olarak rekabet içinde oldukları Gaziantep'in Suriyeliler

sayesinde düşük maliyet imkânına kavuştuğunu ve artık Gaziantep'le rekabet edemediklerini ifade ediyorlar. 'Suriyeliler üzerinden kısa zamanda kazanç elde etme' çabası, ne yazık ki, artık neredeyse sonu getirilmiş çocuk işçiliğini de yeniden gündeme taşıdı.

Güvenlik kaygısı

- İş dünyası Türkiye'deki Suriyelilerin güvenlik sorunları yaratabileceğine dair de bir kaygı taşıyorlar. Ancak bunun yanı sıra kayıt dışı istihdam ve buna bağlı ortaya çıkacak yerel nüfusun iş kaybının daha ciddi güvenlik sorunlarına yol açabileceğine dair değerlendirmelere de sıklıkla rastlanıyor.
- Türk ekonomi çevrelerinin en çok önemsedikleri hususlardan bir diğeri ise, politikaların belirlendiği, uygulamaların çerçevesinin çizildiği Ankara'da kendi ihtiyaçları ve görüşlerinin dikkate

alınmaması. İş dünyası, gerekli teşvikler ve yasal zemin sağlanırsa Türkiye'deki Suriyeliler konusunda çok daha hızlı ve köklü çözümler üretilebileceğini ifade ediyor.

- Türkiye'deki Suriyeliler konusunda Türk toplumunun –bütün kaygılarına, endişelerine, şikâyetlerine ve itirazlarına rağmen- toplumsal kabul düzeyi son derece yüksek. Ancak bu durumun ne kadar sürdürülebilir olduğu tartışmalı. Dünyanın başka yerlerinde de olduğu gibi, toplumda sığınmacılara yönelik tepkilerin artma riski yüksek. Eğer yerel halk, örneğin sağlık hizmetlerinde olduğu gibi, kamu hizmetlerinden yararlanmada sorunlarla karşılaşarsa, hayat pahalılığı artarsa, güvenlik konusunda algının da ötesinde ciddi olaylar yaşanırsa, toplumdaki kabul düzeyi hızla reddetmeye ve hatta saldırılara dönüşebilir. Bu konuda en çok dikkat edilmesi gereken hususlardan birisi de işgücü piyasasının düzenlenmesi ve kayıt dışı ekonominin engellenmesi. Çünkü işini kaybetme kaygısına düşen kişilerin Suriyeliler konusunda olumsuz bir yaklaşım sergilemesi şaşırtıcı olmayacak.

Tekstil istihdamında nitelikli insana ihtiyaç var

Türkiye ekonomisinin lokomotifi tekstil ve hazır giyim, istihdamda da liderliği başka sektörlerle bırakmıyor. 2015 Kasım ayında en çok iş ilanı yayınlanan sektör unvanını yine elinde tutan tekstilde son dönemde ise 'üretim segmentinin' de ön plana çıkarılması gerekiyor.

Krizden en çok etkilenen sektörlerin başında gelen tekstil, 2015 Kasım ayında en çok iş ilanı yayınlanan sektör olarak zirvede yer aldı. Kasım ayında tekstil sektörü ile ilgili toplam 808 yeni iş ilanı yayınlandı. Bu bağlamda Kariyer.net kasım ayı istihdam endeksi sonuçlarına göre Kurban Bayramı tatiline rağmen, son aylarda en çok iş fırsatı sunan sektörler sıralamasında üst sıraları zorlayan tekstil, kasım ayında da en çok iş ilanı yayınlanan sektör oldu. Araştırma ve hesaplamalara göre tekstil ve hazır giyim sektörü, Türkiye'de 1.5 milyonu doğrudan, yaklaşık 1 milyonu da dolaylı yoldan olmak üzere toplamda 2.5 milyon kişi civarında istihdam sağlıyor. Mevcut konjonktürde tekstil istihdamındaki artışın devam edeceği öngörülüyor. Fakat bu noktada uzmanlar, 'satış elemanından' çok, 'üretim' segmentindeki istihdamın da artması gerektiğinin altını çiziyor. Sektörde bu alandaki istihdamı yükseltmenin tek yolu ise üretim için yatırımdan geçiyor.

65 milyar TL aşıldı

Tekstil ve hazır giyim sektörünün toplam olarak ürettiği brüt katma değer 65 milyar TL'yi aşmış durumda. SGK istatistiklerine göre ise tekstil ve hazır giyim sektörü, toplam kayıtlı istihdamın yüzde 74'ünü oluşturuyor. Aynı verilere göre tekstilde yüzde 29, hazır giyimde yüzde 48 olmak üzere sektörde çalışanların toplamda yaklaşık yüzde 40'ının kadınlardan oluştuğunu dile getiren İstanbul Ticaret Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Murat Yülek, bu oranın ise Türkiye'deki toplam kadın istihdamının yüzde 11.3'üne tekabül ettiğini söylüyor.

"Türkiye'de erkeklerin işgücüne katılım oranı yüzde 76 gibi yüksek bir orana sahipken, kadınların işgücüne katılım oranının yüzde 30'larda seyrediyor olması da, tekstil ve hazır giyim sektörünün kadın istihdamı açısından ülkemiz için önemini ortaya koyuyor" diyen Yülek, toplamda

Türkiye'de, tekstil ve hazır giyim, yaklaşık 2.5 milyon istihdam sağlıyor

2.5 milyon kişi civarında istihdamın söz konusu olduğunu ifade ediyor.

İstihdamın ana damarı

Tekstil sektörünün, ekonomide ve tüketimde yükselme trendi olduğu dönemlerde, sürekli istihdam artıran sektörlerin başında geldiğini belirten Türkiye Ev Tekstili Sanayicileri ve İşadamları Derneği (TETSİAD) Genel Koordinatörü Haşim Büyükbalcı, sektörlerinin, katma değeri yüksek ve yoğun bir sektör olduğuna vurgu yapıyor.

edildiğini aktarıyor. Toplam 5.5 milyon sanayi çalışanın ise 500 bini hazır giyim sektöründe istihdam ediliyor.

Peki ya üretim segmenti?

Tekstil istihdamındaki artış her ne kadar çok çarpıcı olsa da, değişilmesi gereken bir başka konu, işverenlerin daha çok 'satış elemanı' arıyor oluşu. Bir başka söylemle, üretim segmentindeki istihdamın, satış tarafında olduğu kadar çok olmaması... Bu bağlamda satış elemanları 'perakende ticaret' sektörü kapsamında

“Tekstil sektörü bitti şeklinde asılsız söylem pek çok kez kullanıldı. Tekstil sektörü biterse, Türkiye’de sosyal patlama olur.”

Özellikle 2015 Kasım ayından önce bu konudaki tüm gelişmelerin çok daha pozitif gerçekleştiğini ve şu anda sektörün Türkiye istihdamından çok ciddi bir pay aldığını söyleyen Büyükbalcı, “Türkiye’de tekstil sektörü bitti şeklinde asılsız bir söylem pek çok kez kullanılmıştır. Tekstil sektörü biterse, Türkiye’de sosyal patlama olur” şeklinde konuşuyor.

Yaklaşık 500 bin kayıtlı çalışanla 81 ilimizde üretim yaptıklarını dile getiren Türkiye Giyim Sanayicileri Derneği (TGSD) Başkanı Şeref Fayat, nüfusun yüzde 2’sinin hazır giyim sektöründe istihdam

değerlendirildiğinden, karşılaştırmayı bu şekilde yapmanın bir miktar yanıltıcı olabileceğini ifade eden Murat Yülek, nihai elemanların istihdamındaki artışta, tekstil ve hazır giyim sektörünün dolaylı etkisinin kuvvetli olduğunu ortaya koyduğuna dikkat çekiyor. “Bununla birlikte Türkiye daha ucuz iş gücüne sahip Çin, Hindistan, Bangladeş gibi ülkelerle rekabet edebilmek için özellikle tekstilde teknoloji yoğun üretimin artarak kullanılması, istihdam artışının bu sektörde sınırlı kalmasını açıklayabilir” diyen Yülek, üretim tarafındaki istihdam konusuna böyle

değiniyor.

Denizli Tekstil ve Giyim Sanayicileri Derneği (DETGIS) Başkanı İsa Dal ise şirketlerin tasarım ve markalaşma bilinci ile daha nitelikli eleman istihdamı yönünde adımlar attığını söyleyerek, soruna farklı bir noktadan yaklaşıyor. Dal, “Üretim bölümünün daha iyi koordine edilerek, teknik anlamda vasıfları yüksek elemanlar ile üretim verimliliğinin artışı sonucu, bu alanda istihdam azalmış olabilir. Bu doğal süreç, sektörümüzün iyi yönde ilerlediğini bir anlamda teyit ediyor” derken, tasarımın gelişmesi ve markalaşma yolunda kat edilen mesafe ile birlikte, katma değeri yüksek bu ürünlerin pazarlaması yolunda çok önemli çalışmalar bulunduğunu söylüyor

TETSİAD Genel Koordinatörü Haşim Büyükbalcı da, bu noktada zamanla otomasyonda yaşanan gelişmelerin, bazı üretim gruplarını daha nitelikli ve daha az işçiyle yapılr hale getirdiğine dikkat çekiyor. Büyükbalcı, “Ancak, satış dediğimizde hizmet sektörünü düşünmeliyiz. Kalite, hizmette nitelikli ve daha çok personelle yürütülebiliyor” diyor.

Ürün çeşitliliği artırılmalı

Bu bağlamda üretim alanındaki istihdamın artırılması da ancak sektör içinde ürün çeşitliliğinin artırılması ile mümkün gözüktüyor. “Arz ve talebin doğru analiz ederek dengelenmesi ile birlikte, istihdam talebi de gerektiğinde oluşacaktır. Ancak gazetelere baktığımızda, halen yoğun bir biçimde sektörün beden gücüne dayalı çalışanlara ve teknik ara elemana ihtiyacının sürdüğünü görüyoruz. Bu anlamda istihdamın artmayışının sorumlusu, iş talebinin olduğu noktada, doğru istihdam arzının oluşmamasıdır” diyen DETGIS Başkanı İsa Dal, burada ortaya çıkan sonucu, mesleki eğitim veren kurum ve kuruluşların doğru istihdam talep analizinde bulunmaları gerektiği şeklinde açıklıyor. TETSİAD Genel Koordinatörü Haşim Büyükbalcı ise istihdamı atırmak ile üretimin artması arasında doğrudan bir ilişki kurmanın çok sağlıklı olmayabileceğine dikkat çekerken, “Bu nedenle, üretim miktarını artırmalı ve çeşitlendirmeliyiz. Böylece üretimde maksimum verimliliği alabilecek dengeyi de kurmuş oluruz” diyerek sözlerine son veriyor.

ŞEREF FAYAT/TGSD YÖNETİM KURULU BAŞKANI

Nitelikli insan gücüne ihtiyaç var

Hazır giyimde fiyat/kalite kriterlerine bakıldığında Türkiye birçok rakibinden daha iyi durumda. Bu özelliğimizi korurken diğer taraftan özgün tasarımlı, inovatif, katma değeri yüksek ürünlere yönelmek zorundayız. Biz halen bir kilogram hazır giyim ihraç ettiğimizde 24 dolar döviz geliri elde ediyoruz. Bu rakamı en az 50 dolara çıkarmalıyız. İşte bunun için önümüzdeki süreçte tekstil ve hazır giyimde eğitilmiş, nitelikli insan gücüne ihtiyacımız artacak. Ülkemizde tekstil ve hazır giyim üzerine eğitim veren liseler mevcut. Diğer taraftan üniversitemizde 14 tekstil mühendisliği fakültesi bulunuyor. 2023’te üretimde bir milyon ilave istihdam ve katma değerli üretimi geliştirme hedefi doğrultusunda bu okullarımızın sayısını artırmalıyız. Ayrıca uluslararası pazarlarda elimizi güçlendirecek, özgün modeller geliştirecek tasarımcıların yetişeceği fakültelerin kurulması gerekiyor.

PROF. DR. MURAT YÜLEK/İSTANBUL TİCARET ÜNİVERSİTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ

Katma değerli üretim şart

Moda ve tasarım bölümleri Türkiye’nin ilerlemesi için gereken markalaşma yönünde önemli bir ihtiyaca cevap vermektedir. Moda ve marka üreten İtalya ve İngiltere gibi ülkelerden farklı olarak, yalnız tasarımı değil, tüm üretimi yurtiçinde gerçekleştirme kapasitesine sahip olması, Türkiye için önemli bir avantaj. Fason üretimden yüksek katma değerli üretime geçilmesi ve tasarım ve üretimin yurtiçinde olması, istihdamın artmasında önemli bir rol oynayacaktır. Tekstil ve hazır giyim sektörünün, sektörde sağladığı istihdam kadar çalışanların ilk bu sektörde işgücüne dâhil olmaları ve daha sonra farklı sektörlerde çalışma imkânı bulmaları da tekstil ve hazır giyimin toplam istihdama ve ülke ekonomisine sağladığı bir artı değer olarak değerlendirilmeli.

ITMA'dan teknik izlenimler

Tekstil İşveren Dergisi olarak sendikamızın evsahipliğinde Uluslararası Tekstil Makineleri Fuarı'na (ITMA) katılan değerli akademisyenlerimizin kaleme aldığı teknik raporları sizlerle paylaşmaya başlıyoruz. Bu ayki sayımızda Prof. Dr. Arzu Marmaralı, Prof. Dr. Mehmet Tasmacı ve Uzman Öğretici Atilla Olcay'ın çalışmalarını dikkatlerinize sunuyoruz.

60 yılı aşkın süredir tekstil sektörünün dünyadaki buluşma noktası olan Uluslararası Tekstil Makineleri Fuarı (ITMA), bu yıl 12-19 Kasım 2015 tarihleri arasında Milano'da gerçekleşti. Fuarı 147 farklı ülkeden 123 bin kişi ziyaret etti. Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası desteği ile 50 üye firmamız, sendikamıza üye işyerlerinde yetkili olan Türk-İş'e bağlı TEKSİF, Hak-İş'e bağlı Öz İplik-İş ve DİSK'e bağlı TEKSTİL Sendikası'nın temsilcileri ile 15 devlet üniversitesinin tekstil mühendisliği bölümünden akademisyenler olmak üzere toplamda 392 kişi fuarı ziyaret etme şansı yakaladı. Gelişmeleri sizlere duyurmak için fuarı ziyaret eden akademisyenlerimiz, konuya ilişkin raporlar hazırladılar. Bu sayıdan itibaren akademisyenlerimizden gelen raporları, sizlerle paylaşmaya başlıyoruz.

Prof. Dr. Arzu Marmaralı/Ege Üniversitesi Mühendislik Fakültesi, Tekstil Mühendisliği Bölümü

12-19 Kasım tarihleri arasında Milano'da

gerçekleştirilen ITMA 2015 Fuarı'nda, özellikle örme makinelerinin sergilendiği bölüm büyük ilgi topladı. Fuar süresince düz, yuvarlak ve çözümlü örme makinelerinde dört yıl boyunca gerçekleştirilen gelişmeler ve yenilikler izleyicilere sunuldu. Bu makinelerde dikkat çeken yenilikler şöyle sıralanabilir:

Liba firmasını satın aldıktan sonra sektörün lideri haline gelen Karl Mayer, 'Geleceğinizi önemsiyoruz (We care about your future)' sloganı ile yeni

çözümlü örme makineleri yanında, satış sonrası için fikirler ve yenilikçi çözümlü hazırlik çözümleri sergiledi. Firma, yüksek hızlı ve yüksek performanslı makinelerinde önemli bir özellik olarak yer alan 'Düşük Enerji Seçeneği (DES)' ile sürdürülebilirliğe katkı sağlıyor. Yeni makinelerde gözlenen farklı ve modern tasarım ile hem görsel hem de ergonomik açıdan iyileşme sağladı. Karl Mayer firması, müşterilerine ayrıca yüksek hız ve verimliliğe sahip çözümlü otomat (tricot) makinelerini, desen kapasitesi artırılmış raşel makinelerini ve teknik tekstil alanında özel ürün olanakları sunan makinelerini tanıttı.

Düz örme makineleri alanında Shima Seiki ve Stoll firmalarının standlarında oldukça ilgi çekici ürün ve makineler sergilendi. Dünyada ilk kez 'komple Giysi (WholeGarment)' makinelerini ITMA 1995 sırasında yine Milano'da sergileyen Shima Seiki firması, bu fuara 'Geleceğin Yenilikleri (Innovation Coming of Age)' sloganı ile katıldı. 20 yıllık deneyim ile komple giysi makinelerinde desen ve şekillendirme açısından önemli gelişmeler gerçekleştirildi. Ayrıca verimlilik artışı ile zaman, malzeme, işçilik ve dolayısıyla maliyetlerde önemli iyileştirmeler sağlandı. Firmanın tüm makineleri için desen tasarlama, hazırlama ve tasarlanan ürünün gerçeğe yakın bitmiş halini görebilmek için kullanılan yazılım, artık yuvarlak örme, dokuma ve baskı makineleri için de kullanılabilir.

Stoll firması 'Stoll için hazır mısınız?' (Are you ready for Stoll?) sloganı ile katıldığı fuarda, E1 ve E2.5 inceliklere sahip makineler ile el örgüsü görünümlü ürünler için seçenekler sundu. Özel mekikler ve mekik hareketlerine sahip makinelerde çok düzgün vanize örgüler elde edilebiliyor. Verimlilik ve desen kapasitesi

açısından önemli iyileştirmelere sahip makinelerde ayrıca, kullanıcıya büyük kolaylıklar sağlayan ergonomik kullanıcı arayüzü bulunuyor. 'Üretim ve Planlama Sistemi' (Production and Planning System (PPS), kullanıcılarına bir ürün için üretim planlamasında büyük kolaylıklar sağlıyor. Stoll, fuar süresince ayrıca medikal ve teknik amaçlı ürünlere yönelik çalışmalarını da sergiledi.

Yuvarlak örme makineleri kadar düz örme makinelerinde de başarılı uygulamalara sahip Pai Lung firması, özel mekik hareketleri ile vanize ve ters vanize örgülerin başarılı uygulamalarından örnekler

(Spinit) yuvarlak örme makineleri yer aldı. Bu yöntem ile iplik eğirme, iplik kontrol, bobinleme ve örme makineleri tek bir makine haline getirilmiş. Böylelikle üretim süresi ve dolayısıyla maliyetler açısından önemli avantajlar sağlıyor. Eğirme işlemi iplik iğnelere beslenmeden hemen önce yapıldığı için daha az büküm ile örme işlemi yapılabilir. Böylece daha düzgün ve yumuşak tutumlu, örgü dönmesi problemi olmayan süprem kumaşlar üretilebiliyor. Makinelerin satışına başladıklarını belirten ve bu makine ile

yönünde olmuş. Terrot firması, standart platin yerine biri sabit iki parçanın kullanıldığı ve platinsiz olarak üretilen makinesini tanıttı. Bu şekilde, kumaş oluşum noktası sabitlenmekte ve böylece platin izi adı verilen ham kumaşa görülmeyen, ancak boyama sonrası ortaya çıkan izlerin önüne geçiliyor.

Prof. Dr. Mehmet Tasmacı/ Adıyaman Üniversitesi Tekstil Mühendisliği Bölüm Başkanı; Tekstil Yük. Müh. Esin Babalık, Adıyaman Üniversitesi

1951 yılından beri her 4 yılda bir yapılan ve dünya ülkelerinin tekstil

matematik, fizik, kimya, mekatronik, nanoteknoloji, biyoteknoloji, bilgisayar programlama, 3D tasarım ve üretim dahil her türlü bilim ve meslek dallarının makine, elektronik, sistem, entegrasyon, organizasyon, kontrol, ham madde, vb. teknoloji geliştirme ve uygulama tarafları olarak dünyanın her kıtasından katılımcı firmalar, geliştirdikleri sistem ve teknolojileri başarılı bir sunum ile sergilediler.

Tekstil sektörünün geniş açılımlı genel kapsamı altında, ana ürün ve üretim grupları olarak; lif üretimi ile iplik eğirme, iplik hazırlık, büküm, her türlü dar-geniş, teknik dokuma makineleri, tek iplik sistemli düz-triko

alanı açısından öne çıkan 5 büyük ülke ise İtalya (yüzde 34), Almanya (yüzde 24), Türkiye (yüzde 7), İsviçre (yüzde 7) ve Hindistan (yüzde 6) oldu. Katılımcı sayısına göre ilk 5 ülke ise İtalya (yüzde 31), Almanya (yüzde 20), Hindistan (yüzde 13), Çin (yüzde 10) ve Türkiye (yüzde 9) şeklinde sıralandı.

Bu fuarda sergilenen farklı tekstil sektörleri içinde teknolojik gelişme ve yenilik bakımından bizlerin görebildiği ve tespit edebildiği ilgi çekici bazı önemli teknik hususlar şunlar oldu:

1- Lif-ham madde üretiminde nano teknolojik lif üretimi (ince-kılcal lif üretimi) ve bundan kumaş üretimi üzerinde başarılı çalışmalar

taharlama sistemlerinde daha mükemmel geliştirilmiş makine ve sistemler ile ful otomasyon teknolojiler ortaya konmuş ve bu alanda her tür makine-kumaş çalışma enlerine göre değişebilen tarak, yatak, tefe ve aksesuar sistemlerde ortaya konmuştur.

4- Dokuma makinelerinde daha ziyade 3,6 – 6 m arası çalışma genişlikleri, 1200-2400 m/dk atkı atma hızları ile makinelerin tüm elektronik jakarlı veya yüksek çerçeve sayılı armür ve eksantrik hareketli sistemlere kaydığı, yanında çift kat ve çok katlı, 3D boyut yapılı kumaş ve halı teknikleri üzerine ağırlık verildiği ve

sergiledi. Firma ayrıca KIP 'Örme Giysi Geliştirme Platformu' (Knitwear Innovation Platform) uygulamasını tanıttı. Geliştirilen özel yazılım, örme giysi tasarımcılarını, marka sahiplerini ve örme giysi üreticilerini kolaylıkla buluşturacak bir platform sağladı. Tasarımcılar, üreticiler ve alıcılar arasında güvenilir bir köprü oluşturan bu yazılım ile tarafların birbirini kolaylıkla bulmaları mümkün oluyor.

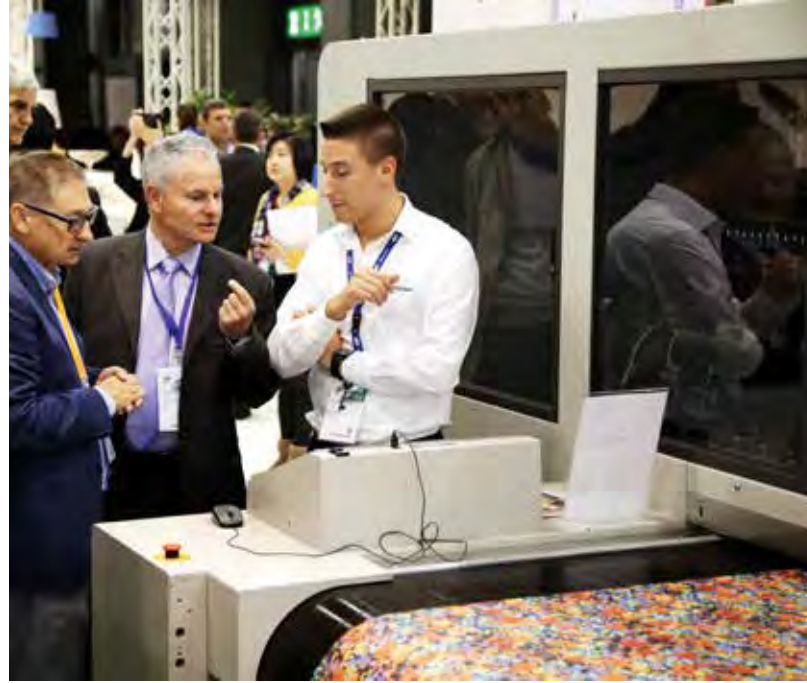
Fuarın en ilgi çeken makineleri arasında, ilk kez Mayer&Cie ve Pai Lung firmaları tarafından ITMA 2011'de de sergilenen ve o tarihten bu yana oldukça geliştirilen 'Eğir-Ör'

ITMA 2015'te 'Sürdürülebilir Yenilik Ödülü' (Sustainable Innovation Award) finalistleri arasında yer alan Mayer&Cie firması, sistemler arasında veya bir sistemde farklı iplik çekimleri uygulayarak aynı anda farklı numaralara sahip iplikler ile örme işlemi yapılabileceğini belirtti. Ayrıca Terrot ve Corizon firmalarının ortaklığı ile bir yuvarlak örme makinesinin çağlıkları yerine modüler iplik makinesi yerleştirilerek, bobin makinesine gerek kalmadan örme işlemi gerçekleştirilebiliyor.

Yuvarlak örme makinelerinde yenilikler, genellikle makinelerin hız ve desen kapasitelerinin artırılması

makineleri-sistemleri ve yeni teknoloji üreticisi olan firmaların ürünlerini sergilenmesine imkân tanıyan ITMA 2015, başarılı bir organizasyonla gerçekleşti.

Tekstil endüstrisi ve bu konuda faaliyet gösteren tüm makine-teknoloji üreticisi ve bunları kullanan sanayiciler için olduğu kadar, öğretim-eğitim, Ar-Ge, inovasyon ve tekstil ile ilgili her türlü ham madde, iplik, hazırlık, dokuma, örme, non-woven, konfeksiyon, nakış, kapitone, terbiye, boya, baskı, bitim-apre, tasarım, üretim programları ve yardımcı yan sanayi sistemleri vb. ekipmanları da içine alan bu teknoloji yarışında

ve yuvarlak örme ile çözgülü örme, çorap ve aksesuar örme sistemleri ile dokunmamış-örülmemiş kumaş üretim sistemleri-Non-Woven, kalite kontrol-test etme, nakış-işleme, hazır giyim ile terbiye, boya, baskı, bitim-apre sistemleri ile boya maddeleri, kimyasallar, lojistik sistemleri, geri dönüşüm, tesis organizasyonu, yazılım sistemleri-ekipmanları ve endüstriyel hizmetler yer aldı.

Türkiye'den yaklaşık 102 firmanın katıldığı ITMA 2015 fuarındaki ülkelerin yüzde 30'u İtalya'dan, yüzde 20'si Hollanda, yüzde 13'ü Fransa, yüzde 4'ü Almanya, yüzde 2.5'i İsveç'ten geldi. Fuarda stand

yanında, biyolojik lif ve kumaş üretim teknolojileri üzerine deneysel sonuçlu çalışmalar da gözlemlendi. Bu faaliyetlerde daha çok sentetik hammaddeler üzerinden çalışılmış.

2- Pamuklu iplik eğirme teknolojisinde Rieter firmasının geliştirdiği ve her türlü doğal ve yapay kesikli elyaf hammaddeleri ile farklı ayarlarda çalışılabileceği 'COMPACT' makine sistemi ile doğrudan cer fitilinden her tür numarada iplik eğirme sistemi yanında 1200-1600 arası iğ ile üretim kapasiteli makineler de sergilendi.

3- İplik hazırlık, büküm, katlama, bobinleme, çözgü hazırlık ve otomatik

bunlara göre çok ağızlıklıklı parçalı tefe ve tarak sistemlerinin özellikle teknik tekstil yapıları için uygulamaları sergilenmiş olup, bu yeniliklere uygun çözgü ve hareket, otomatik entegre kontrol sistemleri de geliştirilmiş.

5- Dar enli ve etiket, emniyet kemeri vb. aksesuar türü dokuma makinelerinde tam elektronik, çözgü hazırlık entegreli ve çözgülü örme, dokuma birleşimli teknoloji uygulamaları yanında, bu alanlarda faaliyet gösteren eski bazı büyük firmaların birbirleri ile birleştikleri veya ülkeler arası el değiştirdikleri de gözlemlendi.

6- Düz-triko örme makinelerinde

daha ziyade dikişsiz-konfeksiyonsuz, doğrudan ör ve giy üretim amaçlı -3D Fully Fasion- beden ölçülü tam ve iki taraflı, çok yönlü ve multi geuge-farklı makine incelikli ve 3-4 iğne yataklı, çok renkli ve örme mekikli, vb. kompakt örme teknolojilerinin ağırlık kazandığı (özellikle Stoll ve Shima Seiki firmaları teknoloji yarışı) açık olarak görüldü. Bu konuya paralel olarak yuvarlak örme makinelerinde de 3D beden ölçülü giysi üretimi ile nakış ve battaniye-yorgan karakterli içi elyaf dolgulu katlı ve havlı kumaş üretimleri yapılabiliyor. Yuvarlak örmeye en enteresan yenilik olarak Mayer Cie firmasının, iplik fitil çekim sistemi ile bükümsüz bir iplik gibi elyaf çekimi ile yumuşak karakterli RL-Suprem örme kumaş elde edilmesi önemli bir yenilik.

7- Çözgümlü örmeye bir dünya

iğne gruplu, 3D yapı, yüksek hızlı, 1-7 metre genişlikler arası, liftten kumaş-desen oluşumuna kadar tam entegre kompakt tesisler haline getirilmiş..

9-Konfeksiyon, dikey başlı nakış ve yatay brode nakış vb. gibi birleştirmeli kumaş şekillendirme ve işleme sistemlerindeki gelişmeler de elektronik ile zirveye çıkmış olarak çok renklilik, yüksek işleme-nakış hızları ile jakar prensipli her nakış başının veya iğnesinin çok renkli bireysel seçimli olarak yüksek şekil-resim ve desen kapasiteli çalıştırılabilmeleri ile her türlü görüntü çok renkli bir baskı karakterli olması sağlanıyor.

10- Dokuma, örme, konfeksiyon-giyim, nakış-brode kumaş işlemleri ile baskı vb. 3D kumaş şekli ve desen tasarım teknikleri ve ekipmanları-sistemleri ile kalite kontrol-test

susuz boyama, az enerji ile boyama tekniklerinin de öne çıktığı gözlemlendi. Boyama sistemleri ve bunların ek aparatlarındaki gelişmeler ile çile iplik ve bobinli iplik boyamadaki çoklu renklendirme sistemleri de ilgi gördü.

12- Boya ve terbiye sonrası kurutma makinelerinde ısı korunumuna ve hava filtrelerine yer verildi. Yağ, kirli-sisli hava toplama ünitelerine, atık gaz kontrol sistemleri de eklenmiş. Yine, kurutma sistemlerine infrared kurutma sistemi inkjet baskı makinelerine entegre edilerek daha düşük ve verimli düzeyde enerji ile çalışmalara başlanmış.

13- Inkjet baskı sistemlerindeki gelişmeler göz doldursa da, parça baskı sistemlerinde komplike makinelerin hem varak ve boya hem de flok baskıyı aynı makine üzerinde yapılabilmesini,

ile günümüzde daha ziyade, ev tekstili, giyim, ayakkabı, medikal tekstil, teknik tekstil, jeotekstil, otomotiv ve yapı tekstilleri ile bunlara benzer diğer endüstriyel tekstil uygulamalarına da uygun nitelikli teknik kaplama-kumaş sıvama ve laminasyon-kumaş birleştirme işlemlerinin yapılabilirdiği görüldü. Bu işlemlerde bilhassa kaplama sistemlerindeki entegre otomasyon ile kaplamanın m/dak hızları ile kaplama yüzey genişlikleri ile üretim verimliliklerinin artışları da yadsınamayacak bir düzeye erişmiş.

Uzman Öğretici Atilla Olcay/ Türk Tekstil Vakfı Adana METEM, Fiziksel Testler Laboratuvarı

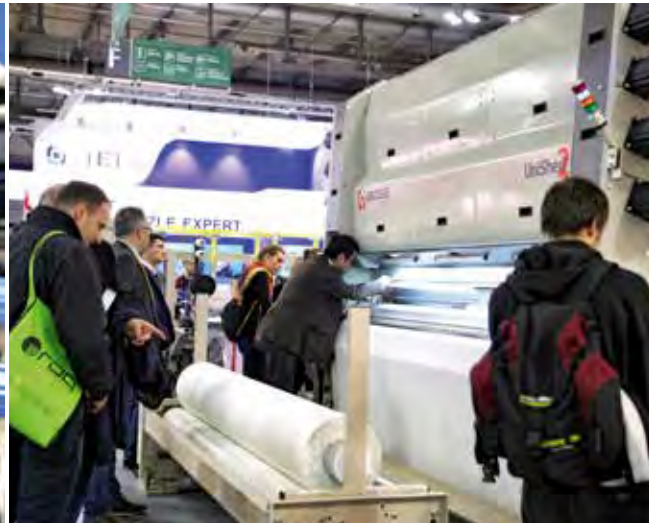
İzlenimlerimi şöyle sıralayabilirim: İplik eğirme hazırlık makineleri, iplik

Yang, Accotex, Rieter, Asteks, Daytex, Rosink, Mag, Loephe, Saurer, Rintex, Pro-Ser Ssm, Sieger...

İplik eğirme makineleri, sarım (bobin) makineleri, iplik katlama, büküm makinelerinde bir önceki ITMA'da sergilenen makinelere göre önemli bir değişiklik yok. Sadece görünüm ve dizayn açısından değişiklikler yapılmış. Makinelerin bazı kısımlarında küçük iyileştirmelere gidilmiş ve makine yazılımları geliştirilmiş. Her zamanki gibi beklenen, iplik kalitesine paralel olarak makine üretim hızları artırılmış. Makine enerji verimliliklerinde iyileştirmeler gerçekleştirilmiş. İleriye dönük yapılması kaçınılmaz olacak iplik ring makinelerinde de ana motordan kayış ile iğlere hareket verilmesi yerine, iği direkt

HONGDA TEXTILE MACHINERY iplik hazırlık makineleri, ring iplik ve bobin makineleri, gerek kalite ve gerekse makine dizaynı ile fuarın ilgi odaklarından biriydi. Özellikle çekim sistemi olarak Texparts markasını ve kompakt iplik üretimi içinde suessen sistemini kullanmasının, iplik kalitesi açısından bir fark yaratmayacağı gözünde tutulabilir.

İplik fiziksel laboratuvar test cihazı ve ölçümlerinde önemli bir gelişme gözlemlenmedi. Sadece yazımsal gelişmeler neticesinde cihazlardan elde edilen sonuçlar daha hızlı ve hassas elde edilebiliyor ve yorumlanabiliyor. Bu gelişmelerin devam ettiği ve her zaman yerini koruyan USTER iplik test cihazları konusunda yine liderliği elinde tutuyor. Bunun yanında PREMIER, MAG, PRO

tekeli firma olan Karl Mayer firmasının çözgümlü otomat-trikot örme makinelerinde uyguladığı ful elektronik jakar sistemi yanında, desen-hareket diskli tempisi sistemi ile geliştirdiği 4.400 d/dak ilmek sırası veya 50 m/saat üretim hızı şimdiye kadar erişilen en yüksek hızla kumaş üreten makine ile jakarlı çözgümlü raşel örme makinelerinde erişilen 1.400 sıra/dak hız da üretimde önemli bir gelişme.

8- Dokumasız-Örmesiz- Non Woven-Keçe ve tafting, mali ve multi axial-çok yönlü katmanlı kumaş üretim sistemlerinde de üretim ve teknoloji ağırlığı ful jakar ve bloklu

sistemleri, hammadde ve iplik, kumaş atıklarının geri kazanım-geri dönüşüm sistemleri ile enerji tasarruf sistemleri ve tekstil makine ve sistemleri için ek sistemler ve yedek parça teknikleri ile ve özellikle bütün tekstil sektör gruplarında gelişme ağırlığının teknik tekstil esaslı ve çok yönlü fonksiyonlu, elektronik robotik-insansız kumandalı teknolojiye dönüştürme çabaları dikkati çekti.

11- Ön terbiye ve boyama sistemlerinde optimum düzeyde su tüketimi, yıkama, ağartma, boyar madde, kimyasal tüketimi sağlanmaya çalışıldığı ve bunlara dayalı yeni boyama teknolojileri olan yeşil boyama,

makine parkurunun oval bir konumlamada olması ile yerden, zamandan ve proses kısalığı ve iş bölümü azalması ile maliyet düşmesi ve işlem kolaylığından da kazanç sağlanmış olacak. Lazer sistemleri konfeksiyonda ve terbiyede çok ciddi oranda kullanılmaya başlanmış. Inkjet baskı ile lazer kesim işlemleri entegre halde bir araya getirilerek ürün elde edilen makine-sistemler göz doldurdu.

14- Tekstil bitim-apre işlemlerinde ise kaplama ve laminasyon proseslerin ön plana çıkması ile bu tür işlem tekniklerinin kullanım alanlarının daha genişlediği ve çok yaygınlaştığı görüldü. Böyle kumaş bitim yöntemleri

eğirme makineleri, sarım (bobin) makineleri, iplik katlama, büküm makineleri ve iplik yardımcı ekipman ve aksesuar, iplik laboratuvar test ve ölçüm cihazları ve aksesuarlarını kapsayan aşağıda listesi verilen firmaların ürünleri incelendi ve bire bir görüşmeleri yapıldı. Tianjin Hongda, Trutzschler, Supertex Cots, Bracker, Xorella, Welker, Holz, Reseda, Tosin Card, JKS, Reiners Fürst, Groz Beckert, Loptex, Bonino 1913, Savio Texcone, Luwa, Dilo Grup, Uster, Novibra, Hergeth, Ommi, Marzoli, LTG, Muratec, Milhan Makine, Laroche, Toyota, Balkan Tekstil, Margasa, Premier, Graf, Ying

olarak döndürecek mikro motorların geliştirilmesi sayesinde iğ kayışı tarihe karşacak gibi gözüküyor. Bu durum olmazsa olmaz ring ipliğinin vazgeçilmez oluşuna etki edecek. Bu Savio Texcone firması tarafından üretilen sarım (bobin) makinesi diğer sarım (bobin) makinesi üreticilerine göre, gerek enerji tasarrufu yönünden, gerekse üstübu ve elyaf telefini birbirinden ayırması ile bir farklılık yaratmış.

İplik hazırlık makineleri, ring iplik makinesi ve bobin makinesi üretiminde dünya lideri olan RIETER ve SAURER'e göre, iplik üretimini aratmayacak Çin Menşeli TIANJIN

SER'in de iplik test cihazları üreticisi olarak yazılımsal ve donanımsal açıdan çok iyi olduğu söylenebilir. Türkiye'de iplik üretim tesislerinin giderek azalması, ancak tamamen bitmeyeceği ve bu azalmayı non-woven elyaf geri dönüşüm ve non woven kumaş/keçe üretim tesisleri ile dolduracağı düşüncesindeyim.

Non woven elyaf işleme ve geri dönüşümde dünya lideri Laroche, Margasa ve Dilo Group yerini koruyor. Türkiye'den katılan Balkan Tekstil de non woven elyaf işleme ve geri dönüşüm makineleri üreticisi. Kendini geliştiren ve büyüyen firma olarak non woven'da yer almaya devam ediyor.

FED faizi artırdı; peki ya sonra?

PROF. DR. SADİ UZUNOĞLU
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ

Başta petrol olmak üzere emtia fiyatlarındaki düşüş eğilimi, Çin ekonomisindeki yavaşlama endişesi ve FED'in faiz oranlarını yükselteceğine ilişkin beklentiler Gelişmekte Olan Ekonomileri (GOE) sermaye akışları açısından tehdit ediyordu. Söz konusu belirsizliklere karşı GOE'e yönelik sermaye akımlarındaki zayıf ve dalgalı seyir; kurlar üzerinde baskı yaratıp volatilitayı artırırken, finansal varlık fiyatlarını tehdit eder hale gelmiş; büyüme için gerekli fonlara ulaşımı zorlaştırmıştı.

GOE'de risk eğilimleri artarken, Gelişmiş Ekonomiler'de (GE) de 'sıfır faiz' politikasına karşın büyüme oldukça yavaş seyretmekte ve uluslararası ticaret hacmi üzerinde de baskı yaratmaktaydı. 2013 yılının mayıs ayında FED Başkanı Ben Bernanke; ABD ekonomisinin toparlanma içinde olduğunu, istihdamda iyileşme ile birlikte enflasyonda da belirli bir artış yaşanacağını ve bunun için önlem alacaklarını ve para politikasında normalleşmeye gideceklerini açıklamıştı. FED Başkanı yol haritasını da vermişti: Banka her ay finansal varlık (tahvil) olarak piyasalara verdiği 85 milyar USD'ı kademeli olarak kısarak sıfırlayacak; istihdam ve enflasyon

göstergelerindeki eğilime bağlı olarak FED faizlerinde kademeli artış yapılacak; koşullar sağlandığında da banka aldığı finansal varlıkları piyasaya geri satarak verdiği likiditeyi geri çekecek; böylece 2009'dan bu yana yaklaşık bir trilyon USD'dan 4.5 trilyon USD'a fırlayan bilançosunu da küçültecekti. FED birinci adımı tamamladı; finansal varlık alımını sıfırladı. İkinci adımını da 16 Aralık'ta faiz oranlarını (FED Funds Rate) 0.25 artırarak attı. 2016'da faiz oranlarının kademeli olarak artırılacağını duyurdu. Böylece uzun süredir "ne kadar ve ne zaman artacağı" konusunda piyasalarda yaşanan belirsizliği ortadan kaldırmış oldu.

Sıfır faiz politikasından normalleşmeye...

FED sıfır faiz politikasından vazgeçmesini; ekonomideki ılımlı toparlanmaya ve çekirdek enflasyon göstergelerinin önümüzdeki dönemlerde yükselme eğilimine girmesi olarak açıklıyor. Oysa yedi yıldır süren sıfır faize rağmen hâlâ 'ılımlı' bir toparlanmadan söz ediyor. İşsizlik oranı yüzde 5'lere çekilmiş gibi görünse de, bunda işgücü dışına

itilmiş olan 'umutsuzların' ve esnek çalışma ortamının payını unutmamak gerekiyor. Aslında uluslararası danışmanlık şirketi Encima Global'in başkanı David Malpass'ın dediği gibi; "FED'in yedi yıldır devam eden sıfır faiz politikasının canlanmayı teşvik etmesi gerekiyordu ama Amerikalılar'ın çoğunluğunun gelir ve refah koşulları kötüleşirken sadece üst tabakadan dar bir grup zenginleşti" (Forbes Aralık 2015). Malpass, sıfır faiz politikasının en yüksek kredi notuna sahip olanlara (devlet ve zenginler) yaradığını çünkü düşük maliyetli kredilerin daha çok bu kesimlere gittiğini belirtiyor. Sıfır faiz ortamı kredi arzını olumsuz etkiliyor ve fonlar reel kesim yerine finansal kesime ve tahvillere yöneliyor.

Bu tezi ABD'deki borsa endeksleri de doğruluyor: Teknoloji hisselerinin ağırlıklı olarak işlem gördüğü Nasdaq 'dot-com' balonu patlamadan önce 2000'de reel (enflasyondan arındırılmış) olarak 6.580'lere yükselmiş, balonun patlamasıyla 2002'de 1.540'lara kadar düşmüştü. 2007'de 3.250'lere yükselen Nasdaq endeksi 2009'da 1.544'e düşmüştü. Nasdaq, 2015 Kasım'ında 5.127'e yükseldi. Aynı şekilde Dow Jones Industrial Average, borsa balonu

patlamadan önce 2000'de 15.500'lere ulaşmış ve daha sonra çökmüştü. 2009 krizinde 8.500'lere kadar gerileyen endeks 2015'de 18.380'leri aştı.

Sıfır faiz politikasının gelir ve servet dağılımını geniş kesimler lehine bozduğu, kredi dağılımını olumsuz etkilediği ve daralan kredi arzının daha düşük riskli 'ayrıcalıklı sınıflara' ve finansal piyasalara yöneldiği verilerle açıkça görülebiliyor. Kısaca, piyasalarda oluşan balonların patlama riskinin önlenmesi ve kredi dağılımının tabana yayılması için sıfır faiz politikasının sonlanmasının bir zorunluluk olarak ortaya çıktığını belirtmemiz gerekiyor.

Sıfır faiz politikasının GOE'e etkisi

2002'den bu yana sıfır faiz politikası ve genişletici para politikası tercihi yapan GE'lerden GOE'lere büyük boyutlarda akan sermaye akımlarının bu ülkelerin gereksinimi olan finansman açıklarını kapattıkları bir gerçek. Ancak sermaye girişlerinin olumsuz etkisinden de söz etmemiz gerekiyor.

GOE'lere aşırı boyutlarda giren sermaye akımlarının; ülke parasının değerlendirilmesine ve rekabet gücünün düşmesine neden olduğu gibi düşen faiz aracılığıyla varlık fiyatlarının yükselmesine ve teminat sisteminin güçlenmesine; kredi arzının artmasına; banka kredilerinin "verimli-verimsiz" her alana yayılmasına; aşırı artan kredi genişlemesinin ekonomide "balon" oluşturmaya neden olduğu gerçektir. Dolayısıyla aşırı sermaye girişlerinin, iç talebi hızla canlandırarak tasarrufların düşmesine, sonuçta da cari açığı artırdığına tanık olduk. Aşırı sermaye girişlerinin ve ülke parasının değerlendirilmesinin yarattığı 'hastalıklar' bugün GOE'leri, 'iç dinamiklerden' ziyade 'FED faizi ve sermaye giriş-çıkışına' duyarlı hale getirdi. Ülke parasının değerlendirilmesi; üretimde ithal girdi oranının yükselmesine, yabancı para ile borçlanmanın ve açık pozisyonun cazip hale gelmesine; üreticinin ihracata yönelmektense

yurtiçi talebe yönelmesine neden oldu. Kısaca bizim gibi sermaye girişlerini 'verimli' alanlarda kullanmayan ve enerji bağımlılığı yüksek olan ülkelerde 'cari açık' yapısal bir hastalık haline geldi. 2013'ten itibaren sermaye akımlarının tersine dönmesi doğal olarak cari açık sorunu olan ülkelerde kur baskısı, finansal piyasalarda varlık fiyatlarının gerilemesi, teminat sisteminin zayıflaması, aşırı yabancı para cinsinden borçlanma ve açık pozisyonlar nedeniyle finansal yüklerin artması, kredilerin takibe dönüşüm oranının yükselmesi gibi makro ekonomik dengesizliklere yol açtı. İthalata artan oranda bağlı üretim yapısına sahip ülkeler, finansman

Janet Yellen

çıkardı. GOE'e yönelik sermaye hareketlerinin, 2013'ten öncesi gibi, devam etmesi halinde 'akla bile gelmeyecek olan yapısal reformlar', sermaye hareketlerinin tersine dönmesi ile birlikte zorunlu olarak gündeme geldi ve yeniden tartışılmaya başladı.

İthalata bağlı üretim yapısının sürdürülemez olduğu anlaşıldı. Yurtiçi üretimi destekleyecek teşvikler verilmeye başlandı. Yabancı para cinsinden borçlanan ve büyük boyutta açık pozisyon tercihi yapan özel sektör 'bir şey olmaz' umursamazlığının nelere mal olduğunu gördü. Her türden riske karşı 'korumanın' önemini anlamaya başladı. Büyük ölçüde borç ve işletme sermayesi açığı ile

çalışan firmalar, sermaye girişleri nedeniyle düşen faiz ortamında kredi maliyetlerini önemsemişler ve her türden para cinsinden borçlanarak büyüme tercihi yapmışlardı. Sermaye girişlerinin yavaşlaması, borç ve alacak vadelerindeki bozulmalar, kur baskısı ve artan finansman maliyetleri firmaların 'sermaye ve likidite yönetimi farkındalığını' artırdı. Ar-Ge, inovasyon, katma değeri yüksek ürün, verimlilik ve teknolojik gelişmelerin önemi bir kez daha ortaya çıktı.

Sonuç: Bir musibet bin nasihatten iyidir

FED Faizi (FED Funds Rate), ABD'de finansal kurumların (bankalar ve kredi kurumları) gecelik olarak borçlanmalarını gerçekleştirdiği faiz oranıdır. FED Açık Piyasa İşlemleri Komitesi (FOMC); hedef oranı 2008 sonunda 0-0.25 olarak belirlemişti. Hedef oran yaklaşık yedi yıllık uzun bir aranın ardından 0.25-0.50'ye yükseltildi. FOMC, enflasyon ve sağlıklı bir ekonomik büyüme hedefi çerçevesinde bu oranı değiştirme kararı veriyor. Efektif faiz oranı bu hedef aralık içinde oluşuyor. Uzunca süredir gecelik efektif faiz oranı ortalama 0.15 düzeyinde seyrediyordu. Bu artıştan sonra gecelik efektif faiz ortalamada 0.37'ye yükselmiş olacak.

IWTO Yuvarlak Masa Toplantısı, İstanbul'da gerçekleştirildi

Sendikamızın üyesi olduğu Uluslararası Yünlü Tekstil Birliği'nin (IWTO-International Wool Textile Organization) 2015 Yılı Yuvarlak Masa Toplantısı, 22-24 Kasım 2015 tarihleri arasında İstanbul Sabancı Center'da TTSİS ve Yünsa ev sahipliğinde gerçekleşti. Bu yıl toplantıya 17 farklı ülkeden ve 51 farklı kurumdan toplam 75 uluslararası yünlü sanayi temsilcisi katıldı.

IWTO Yuvarlak Masa Toplantısı, yün sektörünün önde gelen lider ve temsilcilerinin her yıl bir araya gelerek, sektör stratejileri ve projeleri hakkında tartıştıkları uluslararası bir platform. Yıllık IWTO Kongresi'ne kıyasla küçük bir forum niteliğinde. Bu sayede, konular üzerine beraber çalışma ve tartışma yapabilme ortamı yaratıyor. Toplantıların toplam süresi ise iki gün. Bir gün boyunca uluslararası sunumlar yapılıyor. İkinci günde IWTO çalışma gruplarının faaliyetleri üzerine görüşülüyor.

IWTO NEDİR?

IWTO (Uluslararası Yünlü Tekstil Birliği, 1924 yılında, dünya yünlü tekstil ticaret ve sanayiinin menfaatlerini temsil etmek amacıyla kuruldu. Dünyada yün ve benzeri elyafın üretimi, ticareti, işlenmesi, iplik haline getirilmesi, dokunması, konfeksiyon ve perakendeye kadar tüm işlemlerle ilgili sınai ve ticari faaliyet alanlarını kapsıyor. Tüm bu konularda üye ülkelerin müşterek ilgi alanına giren hususları müzakere etmek için uluslararası bir forum oluşturuyor ve sektörün sözcülüğünü yapıyor. Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası, 1977 yılından beri IWTO üyesi.

Açılış oturumunda IWTO Başkanı Peter Ackroyd, IWTO İcra Komitesi Üyesi ve Ormo Yün İplik Yönetim Kurulu Üyesi Osman Kılıç ile Yünsa Genel Müdürü Cem Çelikoğlu birer konuşma yaptılar.

Toplantının açılış konuşmasını yapan Uluslararası Yünlü Tekstil Birliği Başkanı Peter Ackroyd, bu yılki toplantının Türkiye'de yapılmasından dolayı memnuniyet duyduğunu belirterek sözlerine başladı ve şöyle devam etti: "Bundan 20 yıl önce Birleşik Krallık'ta büyük miktarlarda toplu üretim yapan devasa tesisler vardı. Ama hepsi ayrıldı. Şu anda çok yüksek kalitede yünlü kumaş üreten 35 şirket var. Bunlar çok niş ürünler üretiyor. Artık toplu üretim başka ülkelere kaydı." Ackroyd, yünlü kumaş tüketiminin son iki yılda Japonya'da yüzde 20, ABD'de yüzde 10, İngiltere'de ise yüzde 5 arttığını söyledi.

Fast Fashion yerine Slow Fashion

Yaptığı konuşmada The Woolmark Company'nin merinos yününün kullanım alanlarını genişletmek için yaptıkları çalışmalara değinen Peter Ackroyd,

ORMO firmasından Osman Kılıç, sendikamızı IWTO Yönetim Kurulu'nda temsil ediyor. Kılıç, gerçekleştirdiği açılış konuşmasında sendikamızın yapısı, üyeleri, ulusal ve uluslararası platformlardaki temsili, Türk tekstil ve hazır giyim sanayiinin önemi ile yünlü sanayii hakkında ayrıntılı bilgi verdi.

Yünsa Genel Müdürü Cem Çelikoğlu, IWTO'nun bu önemli toplantısına ev sahipliği yapmalarının hem Yünsa hem de Türk tekstil sektörü adına gurur verici olduğunu söyledi.

'Campaign of Wool' adlı kampanyayı dinleyicilere aktardı. Merinos yününün, yenilenebilir, doğal, toprakta çözülebilir, uzun vadeli bir yatırım olarak düşünülmesi gerektiğini belirten Ackroyd, "Modada yünün kullanılması, birçok ünlü markanın istediği sürdürülebilirliği sağlamaya yardımcı oluyor. Yün, yapısı gereği doğal ve geri dönüşebilir bir liftir. Yünün ömrü bittiği zaman içerisindeki minaraller ile toprağı besler. Bu kapsamda birçok ünlü tasarımcı, koleksiyonlarında yünlü kumaşlara yer vererek sürdürülebilirliği korumaktadır. Slow

Fashion ile tasarımlarında yüne yer veren tasarımcılar ve markalar, yatırımlarının dönüşünü uzun vadede alırlar, ama çevreyi de korurlar. Fast Fashion da ise geri dönüşmeyen

Dünyada bugün geline ortamda, Türk tekstil ve giyim sektörü büyük fırsatlar sunuyor.

materyallerin kullanılması ile çevreye zarar veriyoruz. Bu yüzden Fast Fashion yerini Slow Fashiona bırakmalıdır" dedi.

Rakiplerimizin önüne geçebiliyoruz

Dünyada bugün geline ortamın Türk tekstil ve giyim sektörü için

büyük fırsatlar sunduğunu belirten Yünsa Genel Müdürü Cem Çelikoğlu, Türkiye'nin önünde tarihi bir fırsat olduğunu vurguladı.

Cem Çelikoğlu, "Avrupa'da tekstil

üretimi ciddi anlamda azaldı. Bugün etrafımızda tekstil üretiminde bir Bulgaristan, Romanya veya Rusya'dan bahsedemiyoruz. Bu nedenle gerçekleşen azalmayı Çin ve Hindistan karşılıyor. Oysa günümüzde müşteriyi hızlı dinleyip, hızlı ürettiğimiz takdirde rakiplerimizin önüne geçebiliyoruz. Türkiye'de tekstil üsleri oluşmuş durumda. Türkiye kalifiye insan kaynağı anlamında da son derece güçlü" dedi. Konuşmasında Yünsa'nın yaklaşık 15 milyon metre üretim kapasitesi ile Türkiye ve Avrupa'da birinci, dünyada ise en büyük 5 yünlü kumaş üreticisi arasında yer aldığını hatırlatan Cem Çelikoğlu, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Ülkeler bazında değerlendirildiğinde, hâlâ dünya lideri olan İtalya'nın toplam yünlü kumaş üretimi 100 milyon metre. Bu üretimi de 25 firma yapıyor. En büyük İtalyan üreticisinin kapasitesi 6 milyon metre, kalanını diğer firmalar 3-4 milyon metre civarında yapıyor. Yünsa ise tek başına 15 milyon metre ile üretim yapma kapasitesine sahip. Hedefimiz önümüzdeki 5 yıl içinde sektörde dünya lideri olmak. Bugün tüm çalışmalarımızı bu hedef doğrultusunda sürdürüyoruz. Uluslararası bir takımla dünya liderliğine koşuyoruz. İşimize, yünlü kumaşa odaklandık. En iyi bildiğimiz işi yapmak istiyoruz. Biz üretimimizin yaklaşık yüzde 70'ini ihraç ediyoruz. Pazarlarımızın başında birinci sırada Almanya geliyor. İngiltere, İtalya, İspanya, Fransa ve Amerika en önemli yurtdışı alıcılarımız."

Yünlü tekstil sektöründe faaliyet gösteren sendikamız üyelerinden Altınyıldız, Bahariye Mensucat, Ormo Yün İplik ve Yünsa'dan

Türkiye'de geçtiğimiz yıl yaklaşık 31 milyon metre yünlü kumaş üretildi. 2013'te dünyada 91.425 milyon ton elyaf üretimi gerçekleştirildi.

temsilciler toplantıya iştirak etti.

IWTO Başkanı Peter Ackroyd, İstanbul Teknik Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Bülent Özipek, G. Modiano Müdürü Ronnie Danon, Yünsa CSO'su Bora Birgin, Altınyıldız İş ve Strateji Geliştirme Müdür Yardımcısı Nilufer Aykar, Bahariye Mensucat Pazarlama Kordinatörü Dogan Filiz gerçekleştirdikleri sunumlar ile yünlü tekstil sanayi ile ilgili katılımcılara ayrıntılı sunumlar yaptılar.

Türkiye ve dünyada üretim

Türkiye'de geçtiğimiz sene yaklaşık 31 milyon metre yünlü kumaş üretimi gerçekleştirildi. 2013'te dünyada 91.425 milyon ton elyaf üretildi, ama bunun yalnız 1.159 milyon tonu temiz yün. Üretim içerisinde sentetik lifler 63.180 milyon ton ile başı çekiyor. Pamuk üretimi ise ikinci sırada yer alıyor; 26.639 milyon ton olarak gerçekleşti.

Gerçekleştirilen sunumlarda yünün yüzde yüz doğal, geri dönüşebilir ve yenilenebilir bir elyaftan oluşması, aynı zamanda sağlıklı bir ürün olması, bu sebeple dünyada yün bilinirliğinin artması ve bu değerli elyafın doğru şekilde kullanılması için çalışmaların yürütülmesi gerektiği vurgusu yapıldı.

Sendikamız sponsorluğunda Sunset Restoran'da gerçekleştirilen IWTO Gala Yemeği'ne 85 kişi katıldı.

13'üncü Uluslararası İstanbul İplik Fuarı'nın hedefi ticaret

Toplantının sponsorlarından biri de Tüyap Fuarcılık'tı. Toplantı sırasında iplik sektörünün önemli üreticilerinin katılımı ile Tüyap Fuarcılık tarafından düzenlenen iplik sektörünün dünyadaki en büyük ticari etkinliği olan 13. Uluslararası İstanbul İplik Fuarı'nın tanıtımı yapıldı. Bu toplantı 4-6 Şubat 2016 tarihleri arasında Tüyap Fuar ve Kongre Merkezi, Büyüçekmece, İstanbul'da kapılarını ziyaretçilerine açacak. Dünyanın en büyük ve kapsamlı iplik fuarı konumuna gelen İstanbul İplik Fuarı, çeşitli ülkelerden gelen katılımcı ve ziyaretçileri bir araya getirerek küresel iplik ticaretine yön veren satış ve pazarlama platformu olarak dikkat çekiyor. Fuar, ülkemiz iplik sanayisinin ihracat imkânlarını artırırken, yeni dağıtım kanallarının oluşumuna da olanak sağlıyor. Türk iplik sektörünün içinde bulunduğu büyüme trendine paralel olarak ortaya çıkan yeni pazarlara açılma ve gelişme isteğinin bir yansıması olarak, Uluslararası İstanbul İplik Fuarı, sektör için yeni ihracat fırsatları yaratmayı hedefliyor.

Challenges

ICAC, pamuğu mercek altına aldı

ICAC'ın (Uluslararası Pamuk İstişare Komitesi), bu yılki Genel Kurulu 7-11 Aralık 2015 tarihi arasında Hindistan'ın Mumbai şehrinde yapıldı. Toplantıya, 9 uluslararası organizasyon, 28 üye ülke ve 13 üye olmayan ülkeden toplam 398 delege ve gözlemci katıldı. Karsu Tekstil San. ve Tic. A.Ş. Genel Müdür Yardımcısı Ali Ulvi Karahan, alınan kararları ve bilgi notlarını bizimle paylaştı.

Ekonomi Bakanlığı, ICAC'ın (Uluslararası Pamuk İstişare Komitesi) 74'üncü Genel Kurulu'na 24 kişilik bir heyetle katıldı. Heyette, Ekonomi Bakanlığı'ndan iki, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'ndan altı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'ndan iki, İhracatçı Birlikleri'nden yedi, Ulusal Pamuk Konseyi'nden iki, İzmir Ticaret Borsası'ndan iki, Şanlıurfa Ticaret Borsası'ndan iki ve sendikamızdan bir kişi yer aldı. Bu toplantıda yer alan Karsu Tekstil San. ve Tic. A.Ş. Genel Müdür Yardımcısı Ali Ulvi Karahan, hem bilgi notlarını hem de gözlemlerini dergimizle paylaştı.

Dünya pamuk stok durumu

Şu bir gerçek ki, dünya pamuk üretimi talebin altında kalmaya devam ediyor. Sekretarya, arz fazlası yaşanan art arda 5 sezon sonunda, ilk kez üretimin 2015-2016 sezonunda tahmini tüketimin altına düştüğünü rapor etti. Bu sezonda dünya pamuk üretimi 23 milyon 150 bin ton öngörülürken, tüketimin ise 24 milyon 360 bin ton olması bekleniyor. Öte yandan, dünya genelinde 22 milyon tonu bulan pamuk stokları ise pamuk üretiminin önünde tehdit olmaya devam ediyor. Özetle, dünya stokları çok yüksek seviyelerde ve uluslararası fiyatlar zayıf kalmaya devam edecek. Dünya ekonomisindeki durgunluk ve sentetik liflerin, özellikle polyesterin kuvvetli rekabetinin sonucu olarak pamuğa olan talep yavaş bir hızla sürmeye devam ediyor.

Üretimde devlet teşvikleri

Ülkelerdeki devlet desteklerinin rekor seviyeye ulaştığı görülüyor. Buna ilişkin raporlarda, 1997-1998'den bu yana toplanan verilere göre, devlet teşviklerinin 2014-2015 yılında tüm dünyada 10.4 milyar

dolara ulaştığı tahmin ediliyor. Bilhassa son 5 yılda devlet müdahalesinin sonucu olarak biriken büyük stoklar, gelecekte pamuk piyasasının fiyatlarını belirlemede anahtar faktör olarak kalacak. Pamuğa talebin artırılması için çok yönlü yaklaşım gerekiyor. Bu amaçla komite, Özel Sektör Danışma Paneli'nin aşağıdaki maddeler üzerindeki tavsiyelerini benimsemiş durumda:

- Tekstil ürünlerindeki etiketlerde elyaf içeriğinin daha görünür hale getirilmesiyle son kullanıcı, tercihini daha bilinçli yapmaya yönlendirilmeli ve tedarik zincirinin daha da şeffaflaştırılması özendirilmeli.
- Sekretarya, büyüyen polyester üretimi ve talebinin altında yatan ekonomik faktörler üzerine bir çalışma yaparak, üyelerin elyaflar arasındaki rekabet dinamiklerini daha iyi anlamalarını sağlamalı.

2016'da yapılacak Teknik Seminer'in konu başlığı, 'Pamukta Gelişmekte Olan Zararlılar' olarak belirlendi.

- Üyeler, sektöre değer katmak için değer zinciri boyunca kompozit ve teknik tekstiller de dâhil olmak üzere tüm ürünlerde pamuk kullanımı ve çeşitliliğin artırılmasını teşvik edecek yaklaşım göstermeli.

Hangi kararlar alındı?

Uluslararası Ticareti Kolaylaştırıcı Tedbirlere ihtiyaç var. Komite, Özel Sektör Danışma Paneli'nde önerilen, bitki sağlığı sertifikalarının standartlaştırılması ve bunun için sekretaryanın üye ülkelerle birlikte Dünya Ticaret Örgütü nezdinde farkındalığı artıracak girişimlerde bulunması teklifini benimsedi. Sözleşme anlaşmazlıklarında geçen yıl azalma olmasına rağmen, yine de tahkim kararlarının icraya zorlatılmasının gerekliliği konusunda Komite bilgilendirildi.

Komite, Dünya Ticaret Örgütü'ndeki müzakerelerde ilerleme yapılması çağrısında bulundu. DTÖ temsilcisi pamuğun mevcut durumuna ait özet sunumunu yaptı. ICAC, DTÖ çatısı altında çok taraflı ticaret sistemine verdiği desteği yineledi. DTÖ üyeleri pamuk faslının özellikle ve ivedilikle işlenmesi hususunda taahhütte bulundular. Yine Aralık 2015'te Nairobi'de yapılacak DTÖ 10'uncu Bakanlar Toplantısı'nın, pamuk üretimi ve ticaretinin önündeki hükümet engellerinin kaldırılması konusunda somut ilerleme için bir fırsat olacağı bekleniyor. Böcek ilacı kullanımının azaltılması hakkında bazı uzmanlar, kimyasalsız pamuk yetiştirilebileceğini

iddia ederken, diğer uzmanlar bunun mümkün olmadığını, ancak Entegre Zararlı Yönetimi (IPM) ile azaltılmış ilaç kullanımının birçok ülkede başarıyla kullanıldığını belirtti.

İklim değişikiminin etkisi

Bazı ülkeler iklim değişikliğinin bir sonucu olarak, hava durumunun giderek daha kararsız hale geldiğini rapor ettiler. Sekretaryanın modern çiftlik sistemlerinde pamuk üretimi ve iklim değişikliği üzerine özel bir çalışma yaptırdığı haberi üyeler tarafından memnuniyetle karşılandı. Üyeler ayrıca Paris İklim Değişikliği Konferansı'nın, iklim değişikiminin devam eden etkilerini azaltmak için arzu edilen adımları atacağını kaydetti.

AB için tüzük değişikliği

Yönlendirme Komitesi tek bir üye olarak Avrupa Birliği'ne katılımı sağlayacak tüzük değişikliğini onayladı. 2016'nın ilk dönemi boyunca Daimi Komite, geçiş düzenlemelerini görüşecek. 2016-2017 mali yılının başında katılımın sağlanması bekleniyor. Üyeler, ICAC'a güç katacak bu olasılıktan duydukları memnuniyeti dile getirdi.

Sürdürülebilirlik

Sürdürülebilirlik Değerlendirme Komitesi'den (COSA) Daniele Giovannucci, 'sürdürülebilirlik' konusunda bir sunum yaptı. 'Sürdürülebilirlik: Pamuğa uygulanacak en iyi küresel uygulamalar' alt başlığı ile, COSA'yı, sağlam izleme ve değerlendirme yoluyla tarımsal sürdürülebilirliğin hızlandırılmasına adanmış ortakların küresel bir konsorsiyumu olarak nitelendirdi. Tarım topluluklarının iyi üretim yapabilmesi ve pamukçuluğun iyi bir geçim kaynağı olması için sürdürülebilirlik konularında ortak tavır ve değerlendirmelerin takip edilmek zorunda olduğunu söyledi. "Yaklaşık 10 yıldır sürdürülebilirliğin iyi tanımlanmış ve anlaşılmış olacağını umuyordum" diyen Giovannucci, öğrenilen beş ders olduğunu anlattı:

- Standartların önemi büyük.
- Uyum kontrolleri güncelliğini yitirmekte.
- Yerel gereksinimler kritik.
- Çok boyutlu görünümeler daha iyi bir anlam sağlıyor.
- Kooperatif ve birlikler son derece önemli.

Kim, ne dedi?

Allan Williams: "SEEP'in şu an Avustralya, Latin Amerika, Batı ve Orta Afrika, ABD ve Zambiya'da devam eden 68 sürdürülebilirlik göstergesi test ediliyor. Pilot çalışmalar, tüm faaliyetler için çok yararlı bir kaynak oldu ve pamuk üretiminde sürdürülebilirlik çalışmalarına odaklanmamızı sağladı."

Hindistan Merkezi Pamuk Araştırma Enstitüsü'nden M.V. Venugopalan:

"Pamuk ekim sahasının yaklaşık yarısını sulayan ancak halen 600 Kg/ha'ın altında verim alan Hindistan, HDPS ile 1000 Kg/ha'a ulaşmayı hedeflemektedir. Bu sistemde, pamuk ekim sıraları arası 90 santim yerine 45 santim ve her sırada bitki arası 10 santim bırakılmakta. Böylelikle hektarda 111 bin fide yerine 222 bin fide dikilmektedir. Etkili su ve besin kullanımı, zamanında ot ve böcek mücadelesi ile yüzde 30 oranında verim artışı sağlanmış."

Hindistan'dan Dr. R.R. Hanchinal:

"Green Revolution nedeniyle Bitki Genetik Kaynakları alışverişi mümkün hale geldi. Yeşil devrim gıda, gıda güvenliği ve gelişmiş ekonomide ulusal ölçekte kendi kendine yeterlilik anlamına geliyordu. Bu sayede farklı ülkelerden germplazmaların uluslararası paylaşımı sonucu etkin ve yüksek verimli melezler elde edildi. Asya türlerinden Gossypium arboreum ilk Hindistan'da yetiştirildi, Hirsutum ve barbadense genotipleri de ilk kez British East India Company tarafından tanıtıldı. Hindistan Gen Bankası şu an 11 bin 168 türü muhafaza ediyor."

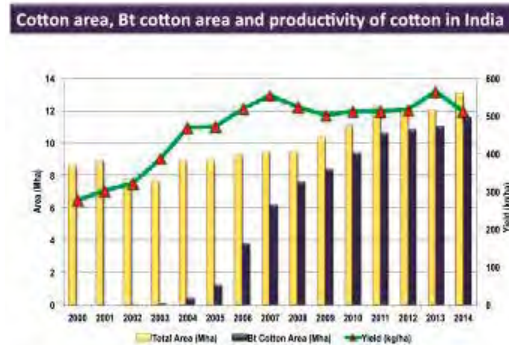
Özbekistan'dan Dr. İbrokhim

Abdurakhmonov: "Dünyanın sekiz büyük pamuk germplazm koleksiyonlarından biri Özbekistan'dadır. Dünya germplazma kaynakları, 16 bin 260'ı Özbekistan'da olmak üzere 53 bin 665 adettir. Bu miktarın yüzde 80'i Upland pamuğudur. Özbekistan'da 5 büyük enstitü var ve USDA ile bin 300'ün üzerinde germplazma alışverişi yapıldı."

Dünya Pamuk Araştırma Konferansı, 2-6 Mayıs 2016'da Brezilya'da yapılacak olan 6'ncı Dünya Pamuk Araştırma Konferansı için bir hazırlık raporu aldı. 75'inci Genel Kurul'un 31 Ekim-4 Kasım 2016'da Islamabad/Pakistan'da, 76'ncı Genel Kurul'un da Mozambik'te yapılacağı duyuruldu.

ICAC NEDİR?

ICAC (Uluslararası Pamuk İstisare Komitesi), pamuk üreten, tüketen ve ticaretini yapan ülke hükümet temsilcilerinin oluşturduğu bir komite. Merkezi ABD'de olan Komite 1939'da, Sekreteryaya ise 1946'da kuruldu. ICAC'ın rolü, yaklaşan sorunlar hakkında farkındalığı artırmak, sorunların çözümüne ilişkin bilgi sağlamak ve ortak hedeflere ulaşılması için işbirliğini teşvik etmek. ICAC, objektif bir istatistiksel gözlemci olarak ve pamuk sektörünün tüm segmentlerini bir araya getirerek yapıcı değişim için bir katalizör rolü oynuyor. Her yıl yapılan ICAC genel kurul toplantıları, dünya pamuk endüstrisinde önemli uluslararası konuların tartışılması için bir forum ortamı sağlayarak, üye ülke ve sektör temsilcilerine, birbirlerini ilgilendiren konular üzerinde danışma ve tartışma fırsatları sunuyor.

High density production system (HDPS)- cotton

HDPS - alternate production system having potential for

- ✓ improving productivity and profitability,
- ✓ increasing efficiency,
- ✓ reducing input costs and
- ✓ minimising risks

HDPS - varieties - planted at population ranging from 111000 to 222000 plants/ha at 45 to 90 cm spacing between rows and 10 cm between plants

Reasons for low cotton yield in India

- Emphasis on more bolls per plant
- Breeding under high input conditions
- Long duration of cultivars -moisture and nutrient stress
- Long duration of cultivars -longer plant protection window
- Delay in sowing of hybrids
- Secondary pests, leaf reddening, para-wilt, CLCuV
- High cost of cultivation and decline in factor productivity

High density production system (HDPS)- cotton

Advantages

- Early crop establishment – low sucking pest, escapes drought
- Low production cost, high productivity
- Seed sovereignty with farmers
- Amenable to mechanization
- Higher water and nutrient use efficiency
- Early crop maturity with synchronous bursting.
- Low incidence of leaf reddening and wilting

TEKSTİLDE DÜNYAYI KUCAKLAYAN MARKALARIMIZ

Eskişehirli Sarar'dan Mavi'ye, Colins'ten Kiğılı ve Adil Işık'a kadar yurtdışında agresif büyüme planları yapan 15 marka, Türkiye'nin gururu oldu. Kendi yağları ile kavrulup dünyanın çeşitli ülkelerine açılan bu markaların başarı sırrı ne? Kaç ülkede faaliyet gösteriyorlar?

Tekstil ve hazır giyim sektörü yarım asırlık tecrübesini artık Türk markaları ile taçlandırmaya başladı. Geçmişte Avrupalı alım gruplarına fason üretim yapan Türk üreticiler, artık kendi markaları ile dünya pazarlarında olmanın gururunu yaşıyorlar. "Mavi, Colins, Sarar" deyince

dünyanın birçok ülkesinde Türkiye akıllara geliyor. Bir nevi Türkiye'nin de reklamını yapan bu markalar için başarının en büyük sırrı dünya markalarından edindikleri tecrübeleri kendi markalarına aktarmaları oluyor. İşte Türkiye'nin dünyadaki gururu 15 marka ve başarı öyküleri....

ESKİŞEHİR'DEN DÜNYANIN 55 ÜLKESİNE ULAŞTI

Türk hazır giyim sektörünün önde gelen markalarından biri olan Sarar, 1980 yılında Eskişehir'de başlayan başarı öyküsünü bugün ABD'den Almanya'ya kadar dünyanın 55 ülkesindeki mağazaları ile taçlandırdı. Sarar Yönetim Kurulu Başkanı Cemalettin Sarar, markalaşma hikâyelerini şöyle anlatıyor: "Eskişehir'de Çakmakçılar yokuşunda yetiştim. 1980'de Sarar olarak organize sanayi bölgesinde 12 bin metrekarelik bir tesis kurduk. 15 yıl Hugo Boss ile çalıştık. Üretimi, modayı, tasarımı, bu sektörde gerekli olan her türlü bilgiyi, detayı onlardan öğrendik. Zaman içinde işbirliğimiz bitti. Ardından İtalyanlar, Almanlar, ABD'liler geldi. İş bildiğimiz için hiç boş kalmadık." Türkiye'nin moda ve perakende artık büyük aşama kat ettiğini belirten Sarar, "İtalya moda merkeziyse Türkiye de moda merkezi. Gençlerimize, stilistlere, modacılar değer verip onların önünü açmamız gerek" diyor.

SARAR

50 ÜLKEDE 4 BİN NOKTADA

Türkiye'de doğup dünyaya açılan bir moda markası olan Mavi, 1991 yılında İstanbul'da kuruldu. Denim sektörünün öncü markalarından biri olan Mavi, ABD, Kanada, Almanya, Hollanda, Avustralya ve Rusya'nın da aralarında bulunduğu 50 ülkede 310'u Mavi Shop olmak üzere 4 bine yakın noktada hizmet veriyor. 1996 yılında yurtdışına açılan, New York, Vancouver, Berlin, Frankfurt, Düsseldorf, Münih, Hamburg, Dietzenbah, Bremen, Münster, Leipzig, Oberhausen ve Moskova'da flagship mağazaları bulunan Mavi, kendi perakende ağına yanı sıra Nordstrom, Brooklyn Industries, Peek&Cloppenburg, Lord&Taylor ve David Jones gibi zincir mağazalarda da satışa sunuluyor. Adriano Goldschmied, Venucia de Russi ve ilk defa bir blue jeans markası için koleksiyon hazırlayan Rifat Özbek ve ilk kez bir Türk markası için tasarım yapan Hüseyin Çağlayan markanın tasarımlarını yapan dünyaca ünlü isimler... Mavi, 2006 yılında Time Dergisi tarafından dünyanın en iyi 16 jean markası arasında gösterilmişti.

mavi

22 ÜLKEDE 100 MAĞAZA

Türkiye'deki LC Waikiki mağazalaşma atağını dünyanın çeşitli ülkelerine de taşıyan LC Waikiki, 2023'te Avrupa'nın en başarılı üç hazır giyim markasından biri olmayı hedefliyor. Bu hedef çerçevesinde şimdiye kadar Türkiye dışında 22 ülkede 100 mağazaya ulaşan marka, dünya genelinde 22 bin çalışana sahip. Firma, ilk yurtdışı yatırımını 2009'da Romanya'da yapmıştı. Yurtdışında hızla büyüyen şirket, global bir marka olmak için Balkanlar'da ve dünyanın farklı bölgelerinde yatırıma devam edeceğini açıkladı. Geçtiğimiz yıl Mostar'da açılan mağazası ile Balkanlar'daki mağaza sayısını 26'ya çıkaran LC Waikiki, Balkanlar'da yaklaşık 40 milyon dolarlık yatırıma ulaştı. Romanya'da 8, Bulgaristan'da 7, Arnavutluk'ta 4, Makedonya'da 2, Kosova'da 2 ve Bosna Hersek'te 3 mağazası bulunuyor. 2023 yılında 10 milyar dolar ciroya ulaşmayı planlayan şirketin toplam gelirlerindeki yurtdışı payını yüzde 60'a çıkarma planı da bulunuyor. 2017 yılında yurtdışında 400 mağaza hedefi koyan LC Waikiki yurtdışında, Kazakistan, Rusya, Romanya, Suudi Arabistan, Bulgaristan, Mısır, Irak, Azerbaycan, Gürcistan, Fas, Polonya, Bosna, Ukrayna ve İran'da faaliyet gösteriyor.

LC Waikiki

37 ÜLKEDE TERCİH EDİLEN BİR MARKA!

Dünya markası olma yolunda emin adımlarla ilerleyen bir diğer Türk markası da Colin's. Dünya markası olma konusundaki çalışmalarını Avrupa'daki yerini sağlamlaştırarak devam ettiren marka, Türkiye, Rusya ve Ukrayna başta olmak üzere faaliyet gösterdiği 37 ülkede marka bilinirliği konusunda çok başarılı oldu. Özellikle Rusya ve Ukrayna'da en yaygın mağaza ağına sahip marka olan Colin's, dünya markası olma yolunda hızlı adımlar atıyor. Geçtiğimiz yıllarda gayrimenkul sektörüne de giren Colin's'in sahibi Eroğlu Grubu'nun toplam 700 mağazasından yalnızca 180'i Türkiye'de bulunuyor.

COLIN'S

RUSYA'DAN BAHREYN'E...

Bugün Türkiye'nin dünyaya açılan markalarından biri olan Roman markasının temelleri, 1980 yılında Turgut Toplusoy tarafından atıldı. İlk zamanlar inşaat sektöründe faaliyet gösteren Toplusoy, arkadaşının teşvikiyle tekstil sektörüne girerek, ilk mağazasını Nişantaşı Rumeli Caddesi'nde Roman ismiyle açtı. Toplusoy, önceleri birçok farklı markanın ürünlerini mağazasında müşterilerine sundu. Tekstil sektöründe gelecek gören Toplusoy, dönemin tekstil merkezi olan Şişli Osmanbey'de, kendi üretimini yapmak üzere bir atölye kiralayıp markasının koleksiyonunu oluşturdu. Tüketici taleplerini iyi belirleyen Toplusoy, kısa süre içinde kendi ürettiği kıyafetler ile başarıyı yakalarken Roman'ın ikinci mağazasını 1984 yılında Suadiye'de açtı. Roman markası, 1990'lara gelindiğinde artık Anadolu'daki birçok toptancıya ürün gönderen ulusal bir marka haline geldi. 1990'lı yılların ardından mağazalaşma süreci ivme kazandı. 2003 yılında Roman Tasarım Koordinatörü olan Suzan Toplusoy, uluslararası bir marka olma vizyonuyla tasarım kadrosunu güçlendirdi. 2006'dan sonra ise mağazacılıktan perakende yönetimine geçiş yapan Roman, bugün Türkiye'de 44 mağazası ve 5 bayisi ile 20 ilde ve yurtdışında Azerbaycan, Kazakistan, Makedonya, Kıbrıs, Rusya ve Bahreyn'de 19 satış noktasıyla hizmet veriyor ve bin 50 kişiye istihdam sağlıyor.

ROMAN

KİĞİLİ®
1938

12 ÜLKEYE AÇILDI

Türkiye'nin en eski markalarından biri olan Kiğılı, ilk mağazasını 1938 yılında Beyoğlu'nda açtı. Cumhuriyet tarihinin öncü markalarından olan Kiğılı'nın ilk mağazasına Anadolu'ya kumaş götüren tüccarlar uğrarmış. Bugün Türkiye'nin öne çıkan erkek giyim markaları arasında yerini alan Kiğılı, zaman içinde edindiği tecrübelerini dünya arenasına da taşımayı başardı. Azerbaycan, Fransa, Gürcistan, İran, Irak, Kazakistan, Türkmenistan'ın da aralarında yer aldığı 12 ülkede 300'e yakın noktada mağazaları bulunuyor. Kiğılı, bugün dünya üzerine yayılan 300'e yakın noktasına haftada 200 bin adedin üzerinde ürün gönderen bir konuma gelmiş durumda.

26 ÜLKEDE 155 NOKTAYA ULAŞTI

Erkek giyim markası Ramsey, 26 ülkede 155 noktada tüketicilere ulaşıyor. İngiltere pazarında önemli bir yere sahip olan marka, dört yıldan bu yana İngiltere Premier Ligi takımlarından Liverpool'un resmi giyim sponsoru. Liverpool sponsorluğunun komşu ülkelerdeki satışlarını artırdığına dikkat çeken Ramsey İcra Kurulu Başkanı Hüseyin Doğan, "Rusya başta olmak üzere komşu ülkelerdeki satışlarımız önemli ölçüde arttı. 3 yıl sonunda yurtdışı operasyonlarımız yüzde 31 büyüdü. 2015'te yurtdışında 5 mağaza daha açacağız" diyerek hedeflerini vurguluyor. 26 ülkede 155 noktadan dünya tüketicisine ulaştıklarını belirten Doğan, markalaşma çalışmalarını şöyle özetliyor: "Ramsey olarak yurtdışı büyüme hedefimizi Türkiye'ye 2-2.5 saat uçuş mesafesindeki ülkeler olarak belirledik. Futbolun bu denli yaygın bir etki alanı olması ve Liverpool'un tartışılmaz gücü ile Kuzey Afrika ve komşu coğrafyalarda hedeflerimiz çerçevesinde mağazalaştık. Son üç yılda Irak, Kırgızistan, Özbekistan, Mısır, Suudi Arabistan, İran gibi yeni pazarlarda mağaza açtık. Birleşik Arap Emirlikleri, Katar ve Bahreyn gibi ülkelerle de görüşüyoruz."

R A M S E Y

25 ÜLKEYE AÇILAN ZİNCİR

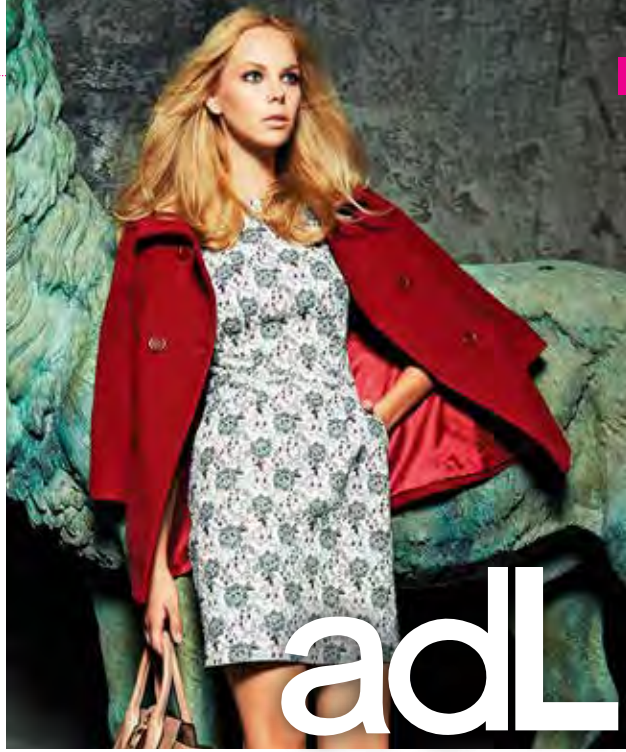
A sil meslekleri subay ve öğretmen olan Yılmaz Yılmaz ve Gülden Yılmaz çiftinin 1988 yılında ihraç fazlası ürünleri satmak amacıyla ufak bir dükkân ile ticarete atılmasıyla bugün bir dünya markası olma yolunda ilerleyen Koton'un temelleri atıldı. Yılmaz çifti, küçük dükkânlarının büyük ilgi görmesi üzerine mesleklerinden ayrılarak tamamen mağazacılık ve tekstil ile uğraşmaya başladılar. 1995 yılında kendi üretimini yapmaya başlayan Koton, ilk yurtdışı mağazasını 1996 yılında Almanya'nın Münih kentinde açtı. Koton bugün, 4 bin 600'den fazla çalışanı ve 255'i Türkiye'de 107'si yurtdışında olmak üzere toplam 362 mağazası ile 25 ülkede faaliyet gösteren mağazalar zinciri haline geldi. Atina, Dubai, Bükreş, Moskova dahil, dünyanın önemli kentlerinde mağazalar açan Koton'un hedefi, Türkiye Cumhuriyeti devletinin yüzüncü kuruluş yılı olan 2023 yılında beş kıtada, en zengin ve en beğenilen koleksiyonlara sahip hızlı moda markası olmak...

ALMANYA'DAN İRAN'A...

Türkiye'de markalaşma çalışmaları ile öne çıkan ve bu çerçevede yurtdışına açılan markalardan biri olan Damat-Tween, ADV, erkek hazır giyiminde öne çıkıyor. Süleyman Orakçıoğlu tarafından kurulan markanın 173'ü yurtiçinde, 47'si de yurtdışında olmak üzere toplam 220 mağazası bulunuyor. Yurtiçi ve yurtdışında her geçen gün büyüyen markanın Avrupa'da İspanya, Yunanistan, Almanya ve Norveç'in yanı sıra Rusya, Azerbaycan, Güney Afrika, Lübnan, Suudi Arabistan, Ermenistan ve İran gibi ülkelerde mağazaları bulunuyor.

20 ÜLKEYE YAYILDI

Adil Işık'ın markalaşma serüveni, 1992 yılında Koca Mustafa Paşa'da açılan ilk Adil Işık mağazası ile başladı. Yurtiçine ve yurtdışına satış yapmak üzere Osmanbey'de toptan satış mağazası açan marka, 2000 yılına kadar toptan satış çalışmalarına ağırlık verdi. Bu süreçte Türkiye genelinde 7 perakende mağazası açan Adil Işık, 2002 yılına gelindiğinde yurtdışındaki ilk mağazasını Rusya'da Moskova Tverskaya caddesinde açtı. Yurtiçi ve yurtdışında mağazalaşma çalışmalarına hız veren marka, 2005 yılına kadar Türkiye'de 35, Rusya'da 14 mağaza sayısına ulaştı. Zaman içinde Adil Işık Group haline gelen marka, iki bin kişiye yaklaşan çalışan sayısı ile büyük bir aile haline geldi. Bayilik ve franchising sistemi ile büyüyen Adil Işık, Türkiye'de 200'e yakın satış noktasına ulaşırken, 30 mağazasıyla Rusya'da bir zincir haline geldi. Yurtdışı operasyonunu Rusya dışında 20 farklı ülkeye yaymayı başaran marka, Azerbaycan, Beyaz Rusya, Birleşik Arap Emirlikleri, Bulgaristan, Çin, Fas, Gürcistan, Karadağ, Kazakistan, Kıbrıs, Kuveyt, Kuzey Irak, Libya, Makedonya, Mısır, Moldova, Nahçıvan, Polonya, Suudi Arabistan ve Ürdün'deki satış noktalarıyla hizmet veriyor.

2023 HEDEFİ 700 YURTDIŞI MAĞAZASI

Süvari, yurtdışındaki mağazalaşmasıyla da öne çıkıyor. 40'ı yurtdışında olmak üzere 140 mağazaya ulaşan şirket, 2023 yılında 1000 mağazaya ulaşip yurtdışındaki mağaza sayısını 700'e çıkarma planları yapıyor. 2023 yılında 1000 mağazaya ulaşmayı hedeflediklerini belirten Süvari Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Coşkun, markaları hakkında şunları söylüyor: "2023 yılında 300'ü yurtiçi, 700'ü yurtdışında mağaza ile 300 milyon dolarlık ciro hedefliyoruz. Her yıl bir ya da iki yeni ülkeye girmeyi düşünüyoruz. Afrika kıtasındaki ülkeleri yakından inceliyoruz. Afrika'da Fas, Kenya gibi yatırım yapabilecek seviyeye gelen ülkeler var. Kongo, Nijerya gelecek vaat ediyor. Oralar için belli hazırlıkları yapmak lazım. Bu yıl Nijerya'ya mal satmaya başladık. Nijerya ve Fas'ta kendi mağazalarımızı açacağız. Bu yıl 5'i yurtdışında olmak üzere 10 mağaza açmayı planlıyoruz."

IPEKYOL

ORTADOĞU PAZARINI HEDEF SEÇTİ

Türkiye'nin en eski kadın giyim markaları arasında yerini alan İpekyol, yurtiçinde 168, yurtdışında 9 mağazası ile faaliyet gösteriyor. Yurtdışında ve yurtiçinde önümüzdeki dönemde yeni mağazalar açarak büyümesine devam etmeyi planlayan marka, Ortadoğu pazarına da odaklanacak. Yurtiçinde 20, yurtdışında iki mağaza daha açmak istediklerini belirten İpekyol Yönetim Kurulu Başkanı Yalçın Ayaydın, "İpekyol olarak Astana ve Almata dışında, Ortadoğu pazarında büyüyeceğiz" diyerek gelişme planlarını özetliyor.

collezione®

İKİ YILDA 30 YENİ MAĞAZA AÇACAK

Türkiye'de 80, yurtdışında Suudi Arabistan'dan KKTC'ye kadar çeşitli ülkelerde 29 mağazası bulunan Collezione, Türkiye'nin yurtdışına açılan markaları arasında yerini alıyor. Yurtiçinde 4, yurtdışında 17 mağaza açmayı hedefleyen marka, Hindistan ve Pakistanlı gruplarla da mağaza açmak için görüşmeler yürütüyor. Ortadoğu'yu büyüme alanı olarak belirleyen marka, Irak, Dubai, Suudi Arabistan, Fas ve Kazakistan'da büyüyecek. Marka, iki yıl içinde toplam 30 mağaza açmayı planlıyor.

500 MAĞAZALI ZİNCİR OLACAK!

Türkiye'de 50, yurtdışında 20 mağazası bulunan Türk erkek giyim markası Avva, önümüzdeki 5 yıl içinde, Türkiye'deki mağaza sayısını 150'ye, yurtdışındaki mağaza sayısını ise 100'e çıkarma planları yapıyor. 10 yıl sonundaki hedef ise yurtdışında 500 mağazalık bir zincire ulaşmak. Yurtdışında franchise sistemi ve yerel ortaklıklarla büyüme planları yaptıklarını belirten Yönetim Kurulu Başkanı Volkan Atik, "Brezilya'da ortaklık yapmak için üç farklı grupla görüşüyoruz. Bunlardan biri ile anlaşmaya yakınız. Önümüzdeki 5 yıl içinde Brezilya'da 100 mağazaya ulaşmayı planlıyoruz" diyor. ABD, Rusya ve İran pazarlarında da büyüme planı yapan marka, 2016 yılından itibaren 30 milyon dolar harcayarak bu ülkelerde mağaza açacak. Birçok ülkede 20 mağazalarının olması yerine tek ülkede 20 mağazaları olması gibi bir yatırım anlayışı benimsediklerini vurgulayan Atik, Brezilya'nın ardından ABD, İran, Rusya pazarlarına odaklanacaklarını söylüyor. "5+5 yıllık planımızdaki hedef yurtdışında 500 mağazalık bir grup olmak" diyen Atik, pazarlarda yaşanan durumu şöyle özetliyor: "Suriye ve Irak gibi pazarlarda sıkıntılar yaşanıyor. Suriye'deki 4 mağazamız şu anda kapalı. Irak'ta IŞİD yüzünden kriz var. Mal satılamıyor. Ukrayna, Rusya sıkıntılı. Türk Cumhuriyetleri de Rusya'daki krizden çok etkileniyor."

ORTADOĞU'DA BÜYÜYECEK

Türkiye'nin en hızlı büyüyen markalarından biri olan DeFacto, 2015 yılı için 20 milyon dolarlık yatırım bütçesi ile 25 yeni mağaza açmayı planladı. DeFacto'nun büyüme planları arasında Ortadoğu pazarı öne çıkıyor. Mısır'da iki, Irak'ta beş mağazası bulunan şirket, mevcut ülkelere ek olarak Ortadoğu'da Suudi Arabistan ve bazı Körfez ülkeleri ile Fas'ta büyümek üzere çalışmalar yürütüyor. Batı ülkelerindeki durumun aksine Ortadoğu ülkelerinin genç nüfusu ve kişi başı satın alma ortalamalarıyla fırsat yarattığına dikkat çeken DeFacto Perakende Grup Başkanı İhsan Ateş, siyasi gelişmeler nedeniyle yaşananların bölgede risk yaratmanın yanı sıra bu süreçte yatırıma cesaret eden şirketlere de pazarda ilk olma fırsatı sunduğunu söylüyor.

Kitap

Dönüşüm yolculuğu

Türk bankacılık sektörüne yön veren Burhan Karaçam, 'Dönüşüm Yolculuğu' adlı kitabında 90'lı yıllarda yaşanan ekonomik değişim ve dönüşüm sürecine, çağdaş değerlere sahip insanlarla yaratılan kurum kültürünün önemini aktararak değiniyor.

Kitap

Etkili iletişim

Toplantılarda karşınızdaki kişiyi nasıl ikna edersiniz? Mülakat ve iş görüşmelerinde hedefinize ulaşmanız için neler yapmanız gerekir? Bu ve daha pek çok sorular 'İş Dünyası İletişim Rehberi'nde detaylı bir şekilde cevaplanıyor. Etkili iletişim yöntemlerinin verildiği kitap, başucu rehberiniz olacak.

Melankolik tınılar

'Gidemiyorum' şarkısıyla büyük beğeni toplayan Göksel, eskiden yeniye en sevilen şarkılarını 6 Şubat'ta müzikseverlerle paylaşacak. Bostancı Gösteri Merkezi'ndeki konserde Göksel'in hareketli şarkılarıyla eğlenirken, melankolik parçalarıyla ise geçmişte yolculuğa çıkacaksınız.

Konser

Albüm

Başka türlü bir şey

Şarkı yazarı ve yorumcu kimliğiyle tanıdığımız, caz müziğinin en özgün seslerinden Şenay Lambaoğlu, yeni albümü 'Başka Türlü Bir Şey'de Can Yücel'den Nazım Hikmet'e, Ömer Hayyam'dan Fıruğ Ferruhzad'a unutulmaz ozanların eserlerini yorumluyor.

Osmanlı'dan bugüne

Türkiye'nin ilk kadın illüstratörlerinden ressam Sabiha Rüştü Bozcalı'nın yaşamı ve az bilinen üretimine odaklanan sergi, 28 Şubat'a kadar Salt Galata'da gezilebilir. Osmanlı İmparatorluğu'ndan Cumhuriyet'e geçiş döneminde yetişen ressamın çeşitli desen, resim, fotoğraf, günlük, mektup ve kartpostalları sergide yer alıyor.

Sergi

Albüm

Aşk melodileri

Il Divo yeni albümü 'Amor & Pasion' ile sihrini ve Latin ruhunu, klasik tangolardan ünlü bolerolara ve mambonun modern yansımalarına uzanan bir yelpazede müzikseverlere sunuyor. Al Pacino'lu 'Kadın Kokusu' filminde kullanılan 'Por Uno Cabeza', albümün öne çıkan parçalarından.

Tiyatro

Geçmişle hesaplaşma

Her pazartesi Salon İKSV'de izleyebileceğiniz 'Özel Kadınlar Listesi', yepyeni bir tiyatroyu bizlerle tanıştırıyor. Mam'Art. Ekibin ilk oyunu olan prodüksiyonda evlilik hazırlıkları yapan bir yazarın, geçmiş ilişkileriyle hesaplaşmasına tanık oluyoruz. Tuğrul Tülek'in yönettiği oyunda Başak Daşman, Hülya Gülşen ve Beste Bereket gibi ünlü isimler rol alıyor.

Tiyatro

Kış dönümü

Bu yıl 10'uncu yaşını kutlayan DOT, yeni salonu DOTKanyon'da yepyeni oyunu 'Kış Dönümü' ile seyirci karşısına çıkıyor. Pınar Töre ve Deniz Türkali'nin etkileyici performanslarıyla oldukça beğeni toplayan oyun, on yıl süren savaşın ardından kalan yıkıntıları çarpıcı bir şekilde anlatıyor.

Sinema

Direniş zamanı!

Sarah Gavron'un ikinci uzun smetraj filmi 'Direniş!', tarihin ilk feminist hareketlerinden birini başlatan kadınların, gittikçe acımasızlaşan hükümete karşı yürüttükleri mücadeleye odaklanıyor. Filmin başrollerini Helena Bonham Carter, Meryl Streep ve Carey Mulligan gibi yıldızlar paylaşıyor.

Sinema

Ölümle mücadele

Oscar ödüllü yönetmen Alejandro G. Iñárritu, Leonardo DiCaprio ile güçlerini birleştirerek, 2016 ödül sezonunun en iddialı yapımına imza atıyor: 'Diriliş'. Michael Punke'in aynı adlı romanından beyazperdeye uyarlanan film, kürkleri için hayvanları avlayan bir kuruluş için çalışan Hugh Glass'ın kendi ekibi tarafından ölüme terk edilmesini anlatıyor.

Karadeniz ezgileri

Karadeniz müziğinin önemli temsilcilerinden Resul Dindar, 12 Şubat'ta Jolly Joker Antalya sahnesinde. 'Nayino' şarkısıyla milyonların beğenisini toplayan müzisyen, dillerden düşmeyen eserleri, kendine özgü yorumu ve sahnesi ile Karadeniz'i Antalya'ya taşıyor.

Konser

Sinema

Fırtınalara karşı

Son yıllarda ödül sezonunun galibi olan David O. Russell, yeniden Robert De Niro, Bradley Cooper ve Jennifer Lawrence ile bir araya geliyor. 'Joy'da, Dört jenerasyondur yükselişe geçen bir ailenin kızı olan Joy'un kendi hedefleri ile aile değerleri arasında kaldığı ve kişisel fırtınalarda savrulduğu yolculuğu anlatılıyor.

IWTO ROUND TABLE MEETING TOOK PLACE IN ISTANBUL

IWTO Round Table Meeting is an international platform where the leading representatives of wool industry come together annually to discuss strategies and projects within the sector. It is rather a small forum compared to the yearly IWTO Congress. It provides a platform for discussing and working together on the relevant issues. The meetings hold for two days; first day is for international presentations and the second is for discussions on the activities of IWTO working groups. In the opening session, IWTO president Peter Ackroyd, IWTO executive committee member and board member of Ormo Yün İplik Osman Kılıç, and Yünsa CEO Cem Çelikoğlu made speeches. In the keynote speech, president of the International Wool Textile Organization Peter Ackroyd started his words by stating his content for the meeting's taking place in Turkey. The president

continued: "20 years ago, there were gigantic factories in the United Kingdom, which were manufacturing in considerable masses. But they all left. Today, there are 35 companies that produce high-end wool fabric. These

manufacture quite niche products. Mass production has moved to other places." Ackroyd also mentioned that in the last two years, wool textile consumption has increased by 20% in Japan, 10% in the USA, and 5% in the UK.

ICAC FOCUSES ON COTTON

The Ministry of Economy attended the 74th General Meeting of the ICAC (International Cotton Advisory Committee) with a delegation of 24 people. In the delegation, there were two representatives from the Ministry of Economy, six from the Ministry of Food, Agriculture and Livestock, two from the Ministry of Customs and Trade, seven from the Exporters' Associations, two from the National Cotton Council, two from the İzmir Commodity Exchange, two from Şanlıurfa Commodity Exchange, and one from our Association. Ali Ulvi Karahan, the Deputy Director General of Karsu Tekstil A.Ş. shared his remarks and observations with us: "It is a fact that world's aggregate cotton production is still below the demand level. The secretariat reported that after five seasons of excess supply, it stayed below the estimated consumption for the first time in 2015-2016 season.

For this season, world cotton production is estimated to be 23,150 thousand tons, and the consumption is expected to be 24,360 thousand tons. On the other hand, the aggregate cotton stocks of around 22 million tons worldwide is still a threat to the cotton production. In sum, stocks are in very high levels and international price levels seem to continue staying low. As a result of general stagnation in world economy, and particularly the harsh competition of the polyester, demand on cotton goes on in low paces.

Government subventions are reaching record levels. According to the relevant reports based on the data collected since 1997-1998 season, subventions reached to 10.4 billion dollars worldwide in the 2014-2015 season. Especially for the last 5 years, large stocks accumulated due to state intervention will remain as the key factor in determining the prices.

PURCHASING GROUPS CENTER UPON PRICES

Turkey is one of the most prominent producers in the world with its manufacturing capacity, product range and prompt supplying process in textile and ready wear sectors. With its experience for over half a century, Turkey seems to reserve its place as a market where the European brands purchase along 2016. Although the crisis with Russia confuses the world brands, Turkey is still popular as a supplier country by its prompt and quality manufacture. It will continue to be one of the most preferred markets by purchasing groups in ready wear sector.

Due to the fact that input costs are Dollar based and sales are Euro based, recent changes in the parity caused the competitors become available to produce at the same cost levels with Turkey. So, European purchasing groups shifted their focus to Turkey in the second half of 2015. This tendency is expected to continue along 2016. However, Government's promise to increase minimum wage in 2016 resulted in extra costs of 20% for the sector. On the other

hand, Dollar's gaining value against Euro, which also led a cost increase for competitor producers, put Turkey forward. Nevertheless, extra costs caused by the minimum wage increase are putting pressure on the sector in Turkey. It is anticipated for 2016 to have a high demand from European countries in case the state compensate this cost rise by several sources.

2016 TO BE A YEAR OF DOLLAR

After dragging down the interest rate to the 0-0.25 interval, FED used its interest weapon for the first time after 10 years and raised the rate by 25 base points. The markets expected this move. Two important statements pointed out that in case the growth led to a disappointment, interest rates will probably be raised more slowly, and that normalization of interest rates will be gradual. Accordingly, an expectation of interest rate increase of 100 base points for 2016 and 2017 respectively in 25 point steps, occurred in the market. The question is whether the discourses on "currency wars" will become clear in 2016 after the FED used its weapon of

interest rate for the first time after 10 years. China's recent policy to take the value of Yuan down, monetary easing policies of the European Central Bank (ECB), Bank of Japan's (BoJ) moves to expand the scope of assets in its asset purchasing program has been several

notable agendas. The Central Bank of the Republic of Turkey (TCMB) was the one of the first banks that take a step after the FED's decision, which increased the interest rate of dollar based required reserves. In conclusion, the position, which

suggests that it is still early to call the current global monetary movements as "currency wars" gains more supporters. First, there is no apparent inflationist pressure on any market, and second, supply security is coming to the fore in the economic competition. It is claimed that in case Chinese economy keeps slowing down and the government prefers to take radical monetary measurements, its global effects will be dramatic.

ŞUBAT

MI MILANO PRET-À-PORTER

01.02.2016-02.02.2016
Hazır Giyim
Milano/İtalya

MERCEDES BENZ FASHION WEEK

01.02.2016-02.02.2016
Hazır Giyim, Tekstil
Madrid/İspanya

MODTISSIMO

01.02.2016-02.02.2016
Hazır Giyim
Porto/Portekiz

FASHION COTERIE

01.02.2016-02.02.2016
Tekstil, Hazır Giyim
New York/ABD

MUNICH FABRIC START

02.02.2016-04.02.2016
Tekstil, Konfeksiyon ve Yan Sanayi
Münih/Almanya

CIFF

03.02.2016-05.02.2016
Hazır Giyim
Kopenhag/Danimarka

ATLANTA APPAREL

04.02.2016-08.02.2016
Hazır Giyim
Atlanta/ABD

KIEV FASHION

04.02.2016-06.02.2016
Hazır Giyim
Kiev/Ukrayna

MMC KIDS COLLECTIONS

06.02.2016-08.02.2016
Çocuk Giyim ve Moda
Leipzig/Almanya

CHICAGO COLLECTIVE

07.02.2016-09.02.2016
Hazır Giyim
Şikago/ABD

STOCKHOLM FURNITURE+LIGHT FAIR

09.02.2016-13.02.2016
Mobilya, Aydınlatma
Stockholm/İsveç

MILANO UNICA

09.02.2016-11.02.2016
Tekstil, Hazır Giyim
Milano/İtalya

READY TO SHOW

09.02.2016-11.02.2016
Hazır Giyim
Milano/İtalya

BAUEN + WOHNEN

11.02.2016-14.02.2016
Mobilya, Dekorasyon
Salzburg/Avusturya

SUPREME WOMEN & MEN

13.02.2016-16.02.2016
Bayan ve Bay Giyim, Moda
Münih/Almanya

PURE LONDON

14.02.2016-16.02.2016
Giyim
Londra/İngiltere

INDX KIDSWEAR SHOW

14.02.2016-15.02.2016
Tekstil
Solihull/İngiltere

TEXWORLD PARIS

15.02.2016-18.02.2016
Tekstil, Hazır Giyim, Kumaş
Paris/Fransa

WWIN SHOW-WOMEN'S WEAR IN NEVADA

15.02.2016-18.02.2016
Hazır Giyim
Las Vegas/ABD

MRKET LAS VEGAS

15.02.2016-17.02.2016
Hazır Giyim, Aksesuar
Los Angeles/ABD

TEXTILLEGPROM

16.02.2016-19.02.2016
Tekstil/Moskova/Rusya

WWD MAGIC

16.02.2016-19.02.2016
Hazır Giyim, Tekstil, Deri, Aksesuar ve Ayakkabı
Las Vegas/ABD

PREMIERE VISION YARNS

16.02.2016-18.02.2016
İplik
Paris/Fransa

PREMIERE VISION FABRICS

16.02.2016-18.02.2016
Kumaş
Paris/Fransa

SINGAPORE AIRSHOW

16.02.2016-21.02.2016
Savunma ve Havacılık
Singapur/Singapur

SYDNEY 2016 HOME AND GIVING FAIR

20.02.2016-23.02.2016
Ev Eşyası ve Tekstili
Sidney/Avustralya

STYLE & KABO

20.02.2016-22.02.2016
Hazır Giyim, Ayakkabı
Brno/Çek Cumhuriyeti

MODA GENT (MODA UK SPRING)

21.02.2016-23.02.2016
Hazır Giyim, Tekstil
Birmingham/İngiltere

CURVEXPO NY- MODE LINGERIE AND SWIM

21.02.2016-23.02.2016
İç Giyim
New York/ABD

TRANOI NEW YORK

21.02.2016-23.02.2016
Hazır Giyim
New York/ABD

COTERIE TMRW

22.02.2016-24.02.2016
Hazır Giyim
New York/ABD

CPM - COLLECTION PREMIERE MOSCOW

23.02.2016-26.02.2016
Hazır Giyim
Moskova/Rusya

CJF - CHILD AND JUNIOR FASHION

23.02.2016-26.02.2016
Çocuk Giyim
Moskova/Rusya

CHINA INT. WEDDING EXPO (CIWE)

23.02.2016-26.02.2016
Hazır Giyim
Şanghay/Çin

TINIMTEX

24.02.2016-28.02.2016
Hazır Giyim ve Ayakkabı
Köstence/Romanya

BATIBOUW

25.02.2016-06.03.2016
Mobilya, Dekorasyon
Brüksel/Belçika

KIDEC-KUWAIT INTERNATIONAL DEFENCE

25.02.2016-26.02.2016
Savunma Sanayii
Kuveyt/Kuveyt

HONG KONG INTERNATIONAL FUR & FASHION FAIR

25.02.2016-28.02.2016
Kürk ve Hazır Giyim, Tekstil
Hong Kong/Çin

EGY STITCH & TEX

25.02.2016-28.02.2016
Tekstil, Tekstil Makineleri,
Kahire/Mısır

GTE - GARMENT TECHNOLOGY EXPO

26.02.2016-29.02.2016
Hazır Giyim Teknolojileri
Yeni Delhi/Hindistan

CENTRAL ASIA HOME TEXTILE

27.02.2016-01.03.2016
Ev Tekstili
Almatı/Kazakistan

CENTRAL ASIA CARPET & FLOORING

27.02.2016-01.03.2016
Halı ve Zemin Kaplamaları
Almatı/Kazakistan

PRINTWEAR&PROMOTION 2016

28.02.2016-01.03.2016
Tekstil, Konfeksiyon, Baskı
Birmingham/İngiltere

D.A.D

29.02.2016-03.03.2016
Dekorasyon
Sao Paulo/Brezilya

RAILWAY FORUM BERLIN

29.02.2016-01.03.2016
Demiryolu
Berlin/Almanya

MART

LA FASHION WEEK

01.03.2016-01.03.2016
Hazır Giyim
Los Angeles/ABD

MIFF 2016

01.03.2016-05.03.2016
Mobilya
Kuala Lumpur/Malezya

EXPOCASA

01.03.2016-02.03.2016
Mobilya, Ev Eşyaları, İç Dekorasyon
Torino/İtalya

SPINEXPO - TRADE FAIR FOR YARNS AND FIBRES

01.03.2016-03.03.2016
Tekstil, Ev Tekstili, Kumaş
Şanghay/Çin

CHINA SHANGHAI INTERNATIONAL

01.03.2016-03.03.2016
Tekstil
Şanghay/Çin

L.A. INTERNATIONAL TEXTILE SHOW

02.03.2016-04.03.2016
Tekstil
Los Angeles/ABD

MEBELEXPO UZBEKISTAN

02.03.2016-04.03.2016
Mobilya, Yan Sanayi, İç Dekorasyon
Taşkent/Özbekistan

CHIC LADY SHOW SHARJAH

02.03.2016-05.03.2016
Hazır Giyim
Sharjah/BAE

EXPOCASA

04.03.2016-13.03.2016
Mobilya, Ev Eşyaları, İç Dekorasyon
Torino/İtalya

CAPSULE SHOW - PARIS WOMEN'S

04.03.2016-06.03.2016
Konfeksiyon, Ayakkabı
Paris/Fransa

TRACHT & COUNTRY

04.03.2016-06.03.2016
Hazır Giyim
Salzburg/Avusturya

TRANOI FEMME

04.03.2016-07.03.2016
Hazır Giyim
Paris-Fransa

WOHNEN & INTERIEUR MESSE

05.03.2016-13.03.2016
Mobilya, Dekorasyon
Viyana/Avusturya

CAIRO FASHION TEX

05.03.2016-08.03.2016
Moda Hazır Giyim Ayakkabı
Tekstil ve Aksesuarları
Kahire/Mısır

HOME FURNISHING EXPO SHENZHEN HOMETEX

07.03.2016-10.03.2016
Ev Tekstili, Ev Dekorasyonu
Shenzhen/Çin

MASION OBJET ASIA

08.03.2016-11.03.2016
Dekorasyon, Ev Tekstili
Singapur/Singapur

ASIAN DEFENCE, SECURITY

08.03.2016-10.03.2016
Savunma Sanayii
Manila/Filipinler

MIDDLE EAST RAIL SHOW

08.03.2016-09.03.2016
Demiryolu
Dubai/BAE

TEXTILE ASIA

09.03.2016-11.03.2016
Tekstil Makineleri
Karaçi/Pakistan

ISPA EXPO

09.03.2016-12.03.2016
Yatak
Florida/ABD

FASHION INDUSTRY

10.03.2016-13.03.2016
Hazır Giyim ve Tekstil
St.Petersburg/Rusya

IFFS/AFS 2016

10.03.2016-13.03.2016
Mobilya, İç Dizayn
Singapur/Singapur

INTERFILIERE HONG KONG

11.03.2016-16.03.2016
Kumaş, İplik, Dantel
Hong Kong/Çin

SUPREME TRACHT & COUNTRY

13.03.2016-14.03.2016
Hazır Giyim
Münih/Almanya

CENTRAL ASIA FASHION SPRING

14.03.2016-16.03.2016
Hazır Giyim
Almatı/Kazakistan

BELTEXLEGPROM – SPRING

15.03.2016-17.03.2016
Hazır Giyim
Minsk/Belarus

INTERNATIONAL FAMOUS FURNITURE FAIR

16.03.2016-20.03.2016
Mobilya, Mobilya Aksesuarları, Ağaç İşleme Makineleri
Dongguan/Çin

CHIC-CHINA INTERNATIONAL

16.03.2016-18.03.2016
Hazır Giyim
Şanghay/Çin

INTERTEXTILE SHANGHAI APPAREL FABRICS

16.03.2016-18.03.2016
Tekstil
Şanghay/Çin

YARN EXPO

16.03.2016-18.03.2016
İplik, Elyaf
Şanghay/Çin

XPOTEX

16.03.2016-18.03.2016
Tekstil ve Tekstil Makineleri
Kito/Ekvator

CIFF-CHINA INTERNATIONAL FURNITURE FAIR

18.03.2016-22.03.2016
Mobilya
Guanco/ Çin

DOMOTEX ASIA / CHINA FLOOR

22.03.2016-24.03.2016
Halı
Şanghay/Çin

ASIA PACIFIC RAIL

22.03.2016/23.03.2016
Demiryolu
Hong Kong/Çin

TURKMEN HOME DECOR

24.03.2016-26.03.2016
Mobilya-Ev Tekstil ve Ev Gereçleri
Aşkatat/Türkmenistan

CIFF-CHINA INTERNATIONAL FURNITURE FAIR

28.03.2016-01.04.2016
Mobilya
Guanco/Çin

FIDAE

29.03.2016-03.04.2016
Savunma Sanayii ve Havacılık
Santiago/Şili

FASHION ACCESS SPRING

30.03.2016-01.04.2016
Hazır Giyim, Tekstil
Hong Kong/Çin

MOROCCO STYLE

31.03.2016-03.04.2016
Tekstil
Kazablanka/Fas

MOROCCO HOME

31.03.2016-03.04.2016
Ev Tekstili, Ev Gereçleri
Kazablanka/Fas

CENTRAL ASIA HOUSEWARE

31.03.2016-03.04.2016
Ev Araç ve Gereçleri
Almatı/Kazakistan

**Türkiye
Tekstil Sanayii İşverenleri
Sendikası**

Metrocity A Ofis Blok Büyükdere Cad. No: 171 K: 19 34330 1. Levent - İstanbul

Tel: (0212) 344 07 77 (Pbx) Fax: (0212) 344 07 66-67

www.tekstilisveren.org.tr info@tekstilisveren.org.tr